

TÜRKİYE'DE SOSYAL BELEDİYECİLİK UYGULAMALARI VE BORNOVA BELEDİYESİ ÖRNEĞİ*

Ayşe Nur BALCILAR¹

Serkan ÇINARLI²

ÖZET

Sosyal devlet kavramının zayıflamasıyla birlikte belediyeler yol, su, alt yapı, çevre temizliği gibi faaliyetlerinin yanında sosyal yardım ve sosyal hizmet faaliyetleri yaparak oluşan boşluğu doldurmaya çalışmaktadır. Sosyal Belediyecilik küreselleşmenin beraberinde getirdiği birçok soruna çözüm arayışına yerel düzeyde katkı sağlamaktadır.

Çalışmamız da Türkiye'de yerel yönetim birimleri, sosyal devlet ve sosyal politika kavramları, Türkiye'de sosyal belediyecilik faaliyetleri ve Bornova Belediyesinin yaptığı sosyal belediyecilik faaliyetleri incelenecektir.

Bornova Belediyesi'nin seçilme nedeni köklü bir tarihe sahip olan gelişmiş bir ilçe olması, çeşitli gelir gruplarına ev sahipliği yapması ve sosyal belediyecilik alanında önemli hizmetler sunmasıdır. Nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı çalışmamızda, Bornova Belediyesi'nin Sosyal Belediyecilik faaliyetleri yapan ilgili müdürlükleriyle görüşülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Belediyecilik, Sosyal Yardım, Sosyal Hizmet, Sosyal Devlet.

SOCIAL MUNICIPALISM APPLICATIONSIN TURKEY AND EXAMPLE OF BORNOVA MUNICIPALITY

ABSTRACT

With the weakening of the concept of social state, municipalities are trying to fill the gap created by activities such as road, water, infrastructure and environmental cleaning as well as social assistance and social service activities. Social Municipality contributes to the search for solutions to many problems brought about by globalization at the local level.

Our work in local government units in Turkey, the concept of the welfare state and social policies, municipal social activities and social activities carried out by the municipality in Turkey Bornova Municipality will be examined.

The reason for choosing Bornova Municipality is that it is a developed district with a deep-rooted history, hosting various income groups and providing important services in the field of social municipality. In our study in which qualitative research methods were used, the relevant directorates of Bornova Municipality engaged in Social Municipality activities were interviewed.

Key Words: Social Municipality, Social Aid, Sosyal Service, Social State.

*Bu makale aynı isimli Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

¹ Araştırma Görevlisi, İstanbul Gedik Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, İstanbul, aysenur.balcilar@gedik.edu.tr, Orcid: 0000-0001-5667-5187

² Prof. Dr. Bakırçay Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İzmir, serkan.cinarli@bakircay.edu.tr, Orcid: 0000-0002-2471-875X.

GİRİŞ

Geçmişten günümüze sosyal devlet anlayışı çerçevesinde yapılan sosyal yardım ve sosyal hizmetlerin nasıl ve ne ölçüde yapılacağı konusu her zaman tartışma konusu olmuştur. Son yıllarda ekonomik ve toplumsal nedenlerden dolayı devlet eliyle yapılan bu hizmetlerde büyük oranda bir azalma olmuştur. Küreselleşme ile birlikte müdahaleci devlet anlayışının değişmesi bu alanda oluşan boşluğun yerel idareler tarafından üstlenilmesiyle sonuçlanmıştır. Devlet müdahalesinin azalmasının yanında hızlı kentleşme, göç, yoksulluğun ve gelir adaletsizliğinin artması yeni ihtiyaçlar doğurmuştur. Sosyal Belediyecilik küreselleşmenin getirdiği bu yeni sorunlara tampon mekanizması olarak çözüm sunmaya çalışmaktadır.

Sosyal belediyecilik asgari düzeyde, günlük ihtiyaçlarını karşılayamayan yoksul ve muhtaç kişilere yerel düzeyde belediyeler tarafından yapılan yardımlar ve buna ek olarak belediyelerin yaptığı her türlü eğitim, kültür ve sosyal etkinlikleri içine alan sosyal hizmet ve sosyal faaliyetleridir. Son dönemde yapılan yasal düzenlemeyle birlikte; 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu belediyelerin yaptığı bu faaliyetlere yasal bir dayanak olmuştur.

Sosyal hizmet ve sosyal yardım faaliyetleri küreselleşmenin beraberinde getirdiği yerelleşmeyle birlikte belediyeler tarafından yapılmasıyla ilgili yasal zemin kazanmış olsa da bu faaliyetler Osmanlı’dan günümüze hep var olmuştur. Eskiden vakıflar tarafından yürütülen bu hizmetler köklü bir geçmişe sahip olmakla birlikte toplumumuzda her zaman önemli olmuştur.

Belediyelerin halka yakın olması sebebiyle ihtiyaçların doğru tespiti ve sorunlara hızlı çözüm sunabilmesi sosyal devletin zayıflamasıyla oluşan boşluğu doldurma da tercih edilmesine neden olmuştur. Bu da mevcutta birçok hizmet veren belediyelerin sorumluluğunu ve hizmet alanını genişletmiştir. Bu faaliyetler maddi açıdan kendine zor yeten belediyelerin yükünü arttırmıştır. Yürürlüğe giren belediye kanunuyla birlikte sosyal yardım ve sosyal hizmetleri için maddi destek sağlansa da yardıma muhtaç çok sayıda insan olduğu için belediyeler bu konu da maddi olarak yetersiz kalmaktadır.

Bu çalışmanın amacı küreselleşmeyle birlikte önem kazanan yerel yönetimlerin önemini ve özelliklerini inceleyerek, günümüzde yeni üstlendikleri görev ve sorumlulukları çerçevesinde sosyal belediyecilik kavramlarını incelemek ve özelde Bornova Belediyesi örneğiyle bu alanda yapılan faaliyetleri incelemektir.

1. SOSYAL BELEDİYECİLİK

Sosyal politikanın ortaya çıkış amacı sadece işçi haklarını korumak iken, zamanla işsizler, gençler, çocuklar, yaşlılar, engelliler, kadınlar gibi bazı dezavantajlı kesimleri de kapsayan bir reform yaşaması zorunluluk haline gelmiştir. Daha önce bu kesimlerin ihtiyaçları sivil toplum örgütleri, dini kuruluşlar ve hayırseverler tarafından karşılanabilirken, küreselleşme, göç, hızlı kentleşme gibi nedenlerden ötürü bu kesimin temel ihtiyaçları bu örgütlerle karşılanamaz hale gelmiştir. Bu şartlarda yerel yönetimler sosyal politika görevini de üstlenmek durumunda kalmıştır (Güler ve Yılmaztürk, 2017:9). Devletin daha az müdahaleci bir anlayışı benimsemesi ve dezavantajlı kesimlerin artması bu konuda büyük bir boşluk yaratmıştır ve bu boşluğu büyük ölçüde belediyeler doldurmuştur.

Sosyal politika, başka bir ifade ile “sosyal refah politikası” olarak da ifade edilen, Sanayi Devrimi ile hayatımıza giren ve içeriğinde birçok anlam barındıran kavramdır. Sosyal politika kavramını sadece fakir, kimsesiz, engelli ve yaşlılara yapılan insani yardımlar olarak düşünmek sosyal politika kavramının anlamını daraltmaktadır. Bunun gibi sosyal politikanın sadece teknik uygulamalardan ibaret olduğunu düşünmek de yanlıştır. Çünkü sosyal politika, tanımında insan, insan hakları, eşitlik, paylaşım ve dayanışma bulunduran, her şeyden önce politik bir tercih ve bir kurumsallaşmadır (Çakmak ve Kayalıdere, 2018:948).

Küreselleşme ile birlikte gelen küresel sorunlar son yirmi yılın en çok tartışılan konuları olmuştur. Rusya, Arjantin, Endonezya, Asya, Meksika ve ABD ile başlayan ve tüm dünyaya yayılan küreselleşme ve küreselleşmenin beraberinde getirdiği gelir dağılımında adaletsizlik ve eşitsizlik, bilgi teknolojilerindeki değişim nedeniyle meydana gelen istihdam sorunları ve işsizliğin artışı, finansal krizler, sosyal sorunlar gibi küresel krizlere çözüm arayışları hız kazanmıştır (Zencirkıran, 2016:423). Küreselleşmenin beraberinde getirdiği yerelleşme ile birlikte ortaya çıkan sosyal belediyecilik kavramı yaşanan bu küresel krizlere yerelde sunulan çözümlerden biridir.

Küreselleşme politikalarıyla beraber batı ülkesinin sermayesinin girdiği ülkeler zenginleşirken, halihazırda fakir olan ülkeler daha da kötüleşmişlerdir (Yazıcı, 2010:11). Bununla birlikte yoksulluk sadece kriz dönemlerine ait bir sorun değildir. Tüm dünyada ekonominin büyüdüğü dönemlerde bile işsizlik oranında ciddi bir düşüş olmamaktadır. Uluslararası Çalışma Örgütü’nün 2007 küresel istihdam eğilimleri raporuna göre; dünya ekonomisinin yıllık ortalama 4,1 olduğu dönemde işsizlikteki azalmanın sadece 0,2 olduğu söylenmiştir. Bunun yanı sıra 20. Yy bir çalışan yoksul kavramını da gündeme getirmiştir (Buğra, 2010:74). Merkezi yönetimin tek başına üstesinden gelemeyeceği bu sorunlar için

yerel yönetimler sosyal belediyecilik faaliyetleriyle bir tampon mekanizması görevi görmektedir.

Yeni sosyal risklerin ortaya çıkması ve sosyal dışlanmanın değişen şekli yoksulluk kavramını yeniden düşünmeye yol açmıştır. Yoksulluk artık finansal bir problem değil; sağlık, eğitim, kültür, siyasi temsil gibi sosyal dışlanmaya sebep olan faktörlerle ilişkilidir. Yoksulluk bireysel bir durum değildir. Bu bağlamda yapılan sosyal yenilikler ve faaliyetler sadece toplumdaki en savunmasız gurupların temel ihtiyaçlarını tatmin etmeyi değil aynı zamanda sosyal öğrenme, bireysel ve toplumsal farkındalığın artırılması ve sosyo-politik hareketler yoluyla sosyal ilişkileri dönüştürerek topluma hizmet etmeyi sağlar (Oosterlynck ve diğerleri, 2013:6).

Yerel yönetimlerin yoksulluğun çözümüne yönelik politikaları belediyelerin 5393 ve 5216 sayılı kanunlar değişen birçok niteliği gibi değişmiş ve çeşitlenmiştir. Yerel yönetimler 1930 tarihli 1580 sayılı yasanın hükümlerine göre sosyal hizmet ve sosyal yardım uygulamalarını yaparken tedirgindi. Çünkü bu yasada net bir şekilde bu konuda yapılması gerekenler belirtilmemişti. Yeni yasalarda ise sosyal belediyecilik kapsamında belediyelerin yapması gereken görev ve sorumluluklar açıkça belirtilmiştir. Bu durum sosyal belediyecilik uygulamalarının giderek daha geniş bir alana yayılmasına sebep olmaktadır (Kesgin, 2012:135).

Türkiye’de yerel yönetimler il özel idareleri, belediye ve köy yönetimi olmak üzere üç birimden oluşmaktadır. Toplumdaki dezavantajlı kesimlere yönelik yapılan sosyal politika faaliyetleri tüm yerel yönetim birimlerinin bir görevi olmasına rağmen kavram olarak “sosyal belediyecilik” tercih edilmiştir (Öz ve Yıldırım, 2009:457). Bunun sebebi şöyle açıklanabilir: Türkiye’de yerel yönetim dendiğinde akla ilk olarak belediyeler gelmektedir. İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra Türkiye’de belediyeler il özel idarelerinden çok daha önemli bir konuma yükselmiştir. Hızlı nüfus artışı ve göç hareketleri plansız kentlerin ortaya çıkmasına bu da kentsel hizmet talebinin artmasına yol açmıştır. Belediyelerin hizmet götürdüğü alan daha geniştir ve kullandıkları kaynaklar daha fazladır. Yasal düzenlemelerle görevlerini yerine getiren belediyeler sosyal politika uygulamalarının planlanması, uygulanması ve değerlendirmesinde önemli bir rol üstlenmiştir (Aydın, 2008:17-18).

Yerel yönetimler, il ve ilçelerdeki insanların mahalli ve müşterek ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan ve hukuk düzeni çerçevesinde kurulmuş anayasal kuruluşlardır. Kurulmalarındaki temel amaç yerel nitelikli hizmetleri belirlemek, sorunların çözümünü

sağlamak ve halkın memnuniyetini sağlamaktır. Günümüzde faaliyet gösterilmeye başlanan sosyal belediyecilik anlayışı ile yerel yönetimlere sosyal politikalar alanlarında planlama ve düzenleme görevi vermektedir. Bu çerçevede kamu harcamalarını; konut, sağlık, eğitim ve çevre gibi alanlarda sosyal amaca yönlendirmektedirler (Bölükbaşı ve Yıldıztan, 2010:227).

Sosyal belediyecilik, belediyelere sosyal politikalar alanında planlama ve düzenleme görevi veren, bu bağlamda kamu harcamalarına konut, sağlık, eğitim ve çevre alanlarını dahil ederek sosyal amaca yönlendiren bir anlayıştır. Sosyal belediyeciliğin amaçları kısaca şu şekilde özetlenebilir (Koçak ve Kavi, 2014:36):

1. Sosyal dayanışma ve entegrasyonun sağlanması,
2. Sosyal ve kültürel etkinliklerin yapılabilmesi için gerekli olan altyapı yatırımlarının yapılmasının sağlanması,
3. Kişiler ve toplum arasında azalan sosyal güvenlik ve adalet unsurlarının artmasına yardımcı olunmasıdır.

Belediyeler, sosyal belediyecilik alanında yerel halkın üç farklı sorunuyla ilgilenmek durumundadır. Bunlardan ilki; toplumun işleyişi ve yapısından kaynaklanan ve acil müdahale gerektiren boyutlarda olan işsizlik, yoksulluk, dilencilik gibi sorunlar, ikincisi; belediyenin sınırları çerçevesinde meydana gelen afetlerden zarar gören halkın ihtiyaçlarını karşılamak, üçüncüsü ise; yine temelden gelen ve çevresel şartlarla kötü etkilenen yaşlı, çocuk ve engellilerin sorunlarını çözmektir. Bugün belediyelerin sosyal belediyecilik olarak isimlendirdiği faaliyetler bu üç kaynaktan gelmektedir (Dündar, 2011:122).

Sosyal belediyecilik sosyal devletin yereldeki temsilcisi ya da ortağı olarak ifade edilmektedir. Bu bağlamda sosyal belediyecilik, alt yapı, yol, imar, çevre, ulaşım, temizlik gibi sadece belediyelere salt klasik bölgesel görevleri yüklemek yerine o bölgede yaşayan vatandaşların sosyal sorunlarının çözümünde de belediyeleri sorumlu tutmaktır. Sosyal devletin yetersiz kaldığı hizmetlerde, belediyeler görevi devralarak sosyal belediyecilik kapsamında sosyal sorunların azaltılması ve çözüme kavuşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir (Sevinç, 2015:205).

Belediyelerin sosyal politika uygulamalarına yerel düzeyde katılarak dezavantajlı kesimlere yönelik sosyal politikalar uygulaması sosyal belediyecilik olarak ifade edilmektedir. Sosyal belediyecilik sosyal politikaların tümünü belediyelerin uygulaması değil, belediyelerin sosyal faaliyetler bakımından merkezi yönetimin görevlerini yerine getirmesine

ve yükünü azaltmasına yardımcı olmasıdır. Türkiye’de sosyal belediyecilik sosyal devletin yerleşmesinden ziyade, daha çok kentlerde artan insanlık onuruna yaraşır bir hayattan uzak yaşayan bireylerin ihtiyaçları üzerine doğmuştur (Uğur ve Bostan, 2016:40).

Sosyal Belediyecilik kapsamında sayılabilecek hizmetler şöyle özetlenebilir (Akdoğan, 2006’dan akt. Sönmez, 2010:67):

- Kimsesizlerin, evsizlerin, sokak çocuklarının ve muhtaç kadınların barınma ihtiyaçlarını karşılamak,
- Öksüzlere çocuk yuvaları ve kreşler yapmak,
- Yaşlılara huzurevi sağlamak,
- Sağlık merkezleri, sağlık ocakları, gezici sağlık otobüsleri, ön tanı merkezlerini hizmete sunmak,
- Hasta yakınları için hastane yakınlarına misafirhane sağlamak,
- Kültür, sanat ve spor tesisleri açmak,
- Tiyatro, sinema ve kütüphane gibi kültür merkezleri oluşturmak,
- Fakir, muhtaç ve yaşam mücadelesi veren kesimlere aşevleri ve imarethaneler açmak,
- Özürülüler için ulaşım, eğitim ve sosyo-kültürel ortamlarda kolaylık sağlayıcı tedbirler almak,
- Beceri ve meslek edindirme kursları açmak,
- Park, bahçe ve piknik alanlarını arttırmak,
- Doğal dengeyi koruyan ve çevresel şartları düzenlenmiş, ucuz konut alanları sağlamak,
- İş kuracak kadın ve gençler için rehberlik yapmak, makine ve ekipman sağlamak,
- Tanzim satış mağazaları ve ekmek fabrikaları kurmak,
- Gıda, kömür, kırtasiye, ilaç yardımı yapmak,
- Toplumsal gruplar, sivil toplum kuruluşları ve kitle örgütlerine rehberlik etmek, onlarla yardımlaşma ve dayanışmayı geliştirmek,
- Gençlerin engellilerin ve kadınların sosyalleşmesini sağlayacak merkezler açmak.

Sosyal belediyecilik uygulamaları küreselleşme, adem-i merkezileşme, ve sosyo-ekonomik dönüşümlerle birlikte günümüzün en önemli belediyecilik faaliyetleri haline

gelmiştir. Belediyelerin geleneksel görevlerine ek olarak halkın bireysel ve grup ihtiyaçlarını çözme konusunda katkı yapmayı da görev ve sorumlulukları dahilinde sayılmaktadır. Bu durumun belediyelerin faaliyet alanının gereksiz genişlettiğine ve kaynak israfına neden olduğuna dair düşünceler akla gelse de, gerçekte belediyelerin sosyal hizmetler alanında sorumluluk üstlenmelerinin varlık nedenleri ve anayasal yapılarının bir gereği olduğu unutulmamalıdır (Çetinkaya, 2017:5).

Gelir adaletsizliğinin ve yoksulluğun artması, küreselleşme gibi nedenlerle sosyal hizmetler ve etkinlikler belediyeler için çok önemli bir faaliyet alanı olmaya başlamıştır. Halkın büyük çoğunluğu için ilk olarak gideceği ve kolay ulaşacağı bir birim olarak belediyelerin önemi büyüktür. Şimdiye kadar yapılan sosyal harcamalar ve sosyal yatırımlar tam anlamıyla yeterli görülme de orta ve uzun vadede belediyelerin çalışmalar yaptığı görülmektedir. Belediyeler bir yandan yoksulların ihtiyaçlarını karşılamaya, bir yandan bu soruna çözüm bulmaya çalışmaktadır (Kesgin, 2012:132).

1.1. Dünyada Sosyal Belediyecilik Uygulamaları

Batı ülkelerinde sosyal belediyecilik kavramının “social municipality”(sosyal belediyecilik), “social municipality services”(sosyal belediyecilik hizmetleri) ve “social based municipality”(sosyal temelli belediyecilik) gibi benzer şekillerde kullanıldığı görülmektedir. Dünyada sosyal belediyecilik anlayışını anlayabilmek için göz önünde bulundurulması gereken önemli noktalardan biri; yerel yönetimlerin aynı zamanda merkezi idarenin bir alt birimi olarak faaliyet göstermeleridir. Dolayısıyla bu kurumun yapıları, fonksiyonları, yönetim biçimleri, büyüklükleri ve merkezi idare ile ilişkileri ülkeden ülkeye değişiklik göstermektedir (Beki, 2009:65).

Avrupa ülkelerinde sosyal belediyecilik uygulamaları genellikle; tavsiye, bilgi ve danışmanlık; sosyal bakım ve sosyal koruma, sağlık ve güvenlik; alan geliştirme; konut, eğitim hizmetleri; eğlence-dinlenme-kültür; piyasa düzenlemeleri ve işletmelere ilişkin hizmetler; çevre düzenlemesi ve çevre planlaması; caddeler ve ulaşım ile gıda hizmetleri üzerinde yoğunlaşmaktadır (Ünal ve Caner, 2014:39).

Bazı gelişmiş ülkelerde sosyal belediyecilik uygulamalarına örnek verecek olursak; İngiltere’de bazı belediyelerin yürüttüğü temel hizmetler: tavsiye, bilgi ve danışmanlık, sosyal bakım-koruma-sağlık ve güvenlik hizmetleri, alan geliştirme, konut, eğitim hizmetleri,

eğlenme-dinlenme-kültür hizmetleri, piyasa düzenlemeleri ve işletmelere yönelik hizmetler, çevre ve planlama, gıda ve perakende piyasalara yönelik hizmetlerdir (Aydın, 2008:65).

İngiltere’de gaz ve su sosyalizmi olarak da adlandırılan belediye sosyalizminin en çok bilinen örneği 1870’lerde Birmingham’da Joseph Chamberlain tarafından başlatılmıştır. Glassow’da su hizmeti veren iki şirketin yetersiz kalması ve yaşanan sorunlar sebebiyle kent konseyi bu hizmeti belediyelere vermiştir. Halkın refahının artması için belediyelerin etkin ve girişimci olması gerektiğini savunan akım Fabian akımından etkilenmiştir ve siyasal yönden ağırlığını arttırmaya devam etmektedir. Günümüzde İngiltere’de belediyeler sosyal belediyecilik kapsamında kimsesizlere yer temini, gençlere ve engellilere mesleki eğitim, spor tesisleri, müze, tiyatro, kütüphane, park ve bahçelerin bakımı gibi hizmetler yürütülmektedir (Şataf ve Mermer, 2017:17).

Amerika’da sosyal yardım ve sosyal hizmet faaliyetleri merkezi idare ile yerel idarelerin ortak iş birliği ile yürütülmektedir. Bu hizmetler kapsamında, bakıma muhtaç 65 yaş üstü yaşlılar, görme engelliler, çalışamayan engelli kişiler ve kimsesiz çocuklar için sosyal hizmet faaliyetlerinin yerine getirilmesi sağlanır (Lorch, 1992:245’ den akt. Çınarlı, 2011:273).

İsveç’te yerel yönetim geleneği çok güçlüdür. Hem demokratik anlamda katılım hem de yoksullara yönelik yürütülen hizmetlerde yerel yönetimin varlığı ve etkinliği İsveç toplumuna önemli katkılar sağlamıştır. Bu yüzden İsveç’te yerel yönetimler büyük oranda toplumsal katılımın sağlandığı ve sosyal hizmetlerin sunulduğu önemli kurumlar olmuşlardır (Keşgin, 2012:72).

Almanya’da sosyal belediyecilik kapsamında sosyal güvencesi olmayan vatandaşlara günlük ihtiyaçlarını karşılamaları için çeşitli yardımlar yapılmakta, huzurevleri, bakımevleri, yetiştirme yurtları gibi sosyal binalar inşa etme, engellilerin bakımı ve eğitimi, muhtaç kimseler için konut ve arsa üretimi gibi faaliyetler yapmaktadır (Kobak, 2006’dan akt. Beki, 2010:67).

Danimarka’da sosyal hizmetler genel olarak belediyelerin bünyesinde yapılmaktadır. Bu hizmetler; koruyucu sağlık hizmetleri, kreş, bakımevleri ve huzurevleri açma, çocuk, kadın, engelli ve yaşlılara yönelik hizmetler olarak sayılabilir (Beki, 2010:67).

Fransa’nın sahip olduğu merkezi yapıya rağmen sosyal politikaların yerel düzeyde uygulayıcısı belediyelerdir. Sosyal güvenlik sisteminin dışında kalan kişilere sosyal yardım

yapılması, çocukların korunması gibi hizmetler belediyeler tarafından yapılmaktadır (Kobak, 2006’dan akt. Beki, 2010:67).

1.2. Türkiye’de Sosyal Belediyecilik Uygulamaları

Küreselleşme ve neo-liberalizm ile birlikte merkezi ve yerel yönetimlerin sosyal refahı sağlamak ve sürdürmek için yaptıkları faaliyetler çeşitlenmiş ve farklı boyutlar kazanmıştır. Yerel yönetimlerin sorumluluk alanının genişlediği ve belediyelerin öneminin arttığı bu dönemde Türkiye’de de yerel yönetimlerin sorumlulukları hem nicel hem de nitel açıdan çeşitlilik kazanmıştır. Özellikle İstanbul ve Ankara gibi büyükşehirlerin neredeyse nüfusunun yarısının asgari yaşam standartlarının altında olduğu düşünüldüğünde, sosyal refahı sağlamak için yardımcı olan sosyal belediyecilik kavramının Türkiye için çok stratejik ve önemli bir konu olduğu görülmektedir (Deniz, 2012:24).

Türkiye’de sosyal belediyecilik olarak isimlendirilen faaliyetler 1970’li yıllarda başlamış ve 1990 yıllarda belediyelerin sosyal görevleri daha önemli hale gelmiştir. 2000’li yıllarda ise bu idari ve toplumsal dönüşüm yasal düzenlemelere yansımıştır.

Yerel yönetimlerin yoksulluğun çözümüne yönelik politikaları belediyelerin 5393 ve 5216 sayılı kanunlar değişen birçok niteliği gibi değişmiş ve çeşitlenmiştir. Yerel yönetimler 1930 tarihli 1580 sayılı yasanın hükümlerine göre sosyal hizmet ve sosyal yardım uygulamalarını yaparken tedirgindi. Çünkü bu yasada net bir şekilde bu konuda yapılması gerekenler belirtilmemişti. Yeni yasalarda ise sosyal belediyecilik kapsamında belediyelerin yapması gereken görev ve sorumluluklar açıkça belirtilmiştir. Bu durum sosyal belediyecilik uygulamalarının giderek daha geniş bir alana yayılmasına sebep olmaktadır (Kesgin, 2012:135).

1976 tarihinde 2022 sayılı yasa ile 65 yaşını doldurmuş, kimsesiz ve yardıma muhtaç olan vatandaşlara aylık bağlanması öngörülmüş ve sosyal yardım alanında ilk büyük adım atılmıştır. Aynı yasayla sakatlara da aylık bağlanması sağlanmıştır. Bu alanda ikinci büyük adım 1986 tarihinde çıkarılan “Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Teşvik Kanunu” dur. Bu yasanın amacı ihtiyaç sahibi kimselere yardım etmek, sosyal adaleti ve adil bir gelir dağılımını sağlamak, sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik etmektir. Bu yasa ile söz konusu vatandaşlara yardım yapılması için Başbakanlığa bağlı ve T.C. Merkez Bankası bünyesinde “Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu” kurulmuştur. Yasanın

yürütülmesi için bir yönetmelik çıkarılmış ve bu yönetmelikle il, ilçe yönetimleri Fonun işletilmesinden yetkili kılınmıştır (Koray ve Topçuoğlu, 1987:204).

Sosyal belediyecilik alanında yapılan hizmetler dönemden döneme ve ülkeden ülkeye farklılıklar göstermektedir. Ancak özetle Türkiye’de yapılan sosyal belediyecilik faaliyetleri şu başlıklar altında toplanabilir; çocuklara ve ailelere yönelik sosyal belediyecilik uygulamaları, gençlere yönelik sosyal belediyecilik uygulamaları, engellilere yönelik sosyal belediyecilik uygulamaları, yaşlılara yönelik sosyal belediyecilik uygulamaları, kültür hizmetleri, kişilerin kendilerini geliştirmelerini sağlama ve konut üretimi.

Türkiye’de sosyal belediyecilik uygulamalarında yaşanan önemli sorunlar vardır. Sosyal politikanın önemini kavrayamayan yöneticilerin olumsuz tutumu, yeterli veri olmaması, belediyelerin planlama ve projeksiyon eksikliği, belediyelerle merkezi yönetim arasında ya da belediyelerin kendi aralarında yaşadığı koordinasyonsuzluk ve çok başlılık, maddi kaynak yetersizliği, nitelikli personel yetersizliği, hizmet alanlarının net bir şekilde belli olmamasından kaynaklı yaşanan standart belirsizliği, yapılan yardımların istismarı, planlar belediye başkanlarının görev yaptığı süre ile sınırlı kaldığı için kurumsallaşamama ve sürdürülememesi, anayasal güvenceden kaynaklanan birer ekonomik ve sosyal hak olduğu göz ardı edilerek siyasi rant elde etmek için bunun bir lütuf olarak gösterilmesinden kaynaklı algılama sorunları temel sorunlar olarak sayılabilir.

1.2.1. Türkiye’de Sosyal Belediyeciliğin Temel Sorunları

Türkiye’de özellikle büyükşehir belediyelerinde sosyal belediyecilik uygulamaları belde halkı için birçok fayda sağlamaktadır. Fakat bu alanda pek çok sorunun da yaşandığı bilinmektedir. Bu sorunlar özetle şu başlıklar altında toplanabilir;

1.2.1.1.Yöneticilerin Olumsuz/Tutarsız Tutumu

Sosyal belediyecilik hizmetleri son yıllarda yasalarla yapılan değişikliklerle eskiye oranla artmış olsa da ne yazık ki yeterli değildir. Yerel yönetimlerin başındaki kişiler sosyal politikaların önemini, sosyal barışa ve sosyal kalkınmaya neden katkı yapıldığını anlamakta zorlanmakta ve bu hizmetlere ayrılan ödenekler az olmasına rağmen gereksiz harcama olarak görmektedir. Bu yüzden bazı belediyeler uygulaması kolay, mevsimlik, kısa vadeli ve siyasi açıdan rant sağlayıcı nitelikteki 59 “öğrencilere burs”, “fakirlere kömür veya erzak yardımı” gibi yardımlara öncelik vermektedir (Pektaş, 2010:16).

Sosyal Belediyecilik kapsamında yapılacak faaliyetlerin zorunlu hizmetler dahilinde olmaması, bunların yapılıp yapılmadığı veya ne ölçüde yapıldığını denetleyen bir mekanizma

olmaması önemli sorunlara sebep olmaktadır. Sosyal belediyecilik kapsamında yapılan iyi faaliyet örneklerinin daha çok aynı partili belediyelerce yapıldığı görülmektedir. Belediye başkanlarının bu faaliyetlere subjektif bakışları söz konusudur. Aynı siyasi partiye üye yöneticilerin değişiminde bile sosyal belediyecilik uygulamaları farklılık göstermektedir (Çöpoğlu, 2014:237).

1.2.1.2. Veri Yetersizliği

Sosyal belediyecilik alanında yapılan önemli faaliyetlerden biri de sosyal doku çalışmalarıdır. Sosyal doku çalışmaları kentte yaşayan insanların gelir, yaş, sağlık, gibi bilgileri toplamaya yönelik bir faaliyettir. Bu çalışmalar fiziki ve sosyal yatırımlar için yol gösterici olmakta, sosyal belediyecilik kapsamında yapılacak yardımlarda gerçek ihtiyaç sahiplerini bulmaya yardımcı olmaktadır. Ancak bazı belediyelerde bu çalışma önemsenmemekte ve yeterli düzeyde yapılmamaktadır (Pektaş, 2010:17).

Sosyal belediyecilik kapsamında yapılan faaliyetlerde veri yetersizliği sadece sosyal yardım ve sosyal hizmet alanlarında değil, neredeyse bütün sosyal belediyecilik uygulamalarında, bu uygulamalar yapılmadan önce gerekli bilimsel veri toplanmamakta ve yapılan bu çalışmaların sonuçları incelenmemektedir. Yapılan faaliyetler sosyal içerikli olduğu için fayda-maliyet analizi yapılmamakta ve sosyal belediyecilik faaliyetleri ölçülememektedir (Çöpoğlu, 2014:238).

1.2.1.3. Planlama ve Projeksiyon Eksikliği

Belediyeler, sosyal belediyecilik faaliyetlerini yaparken rasyonel ve ciddi bir planlama yapamamaktadır. Başkanların ilan ettiği beyanname planlama anlamın yeterli görülmemekte, bu beyannameye yer alan faaliyetler çok maliyetli ve verimsiz olsa dahi beyannameye yer aldığı için hayata geçirilmektedir (Çöpoğlu, 2014:239).

Fiziksel hizmetler ve sosyo-kültürel hizmetler birbirleri ile uyum içinde yapılmalıdır. Fiziksel çevrenin herkes için erişilebilir ve ulaşılabilir olacak şekilde 60 inşaa edilmesi, özürülülerin sadece fiziksel anlamdaki engelleri değil, sosyal ve kültürel hayata katılımlarını da kolaylaştıracaktır. Sosyal ve pedagojik içerik taşımayan, sadece maddi destekle yürütülen bir sosyal yardım anlayışı sosyal barış, ahlak, toplumsal dayanışma gibi gerçekleştirilmek istenen sosyal politika hedeflerini zorlaştırmaktadır (Pektaş, 2010:18).

1.2.1.4. Koordinasyonsuzluk ve Çok Başlılık

Zaman zaman belediyelerle merkezi yönetim arasında ya da belediyelerin kendi aralarında koordinasyonsuzluk ve çok başlılık gibi sorunlar görülmektedir. Verilerin sınırlı olması ve belirsizliği istismara yol açabilmektedir. Örneğin özellikle büyükşehirlerde iki farklı belediyeden yardım alan kişiler olmaktadır. İletişimsizlik nedeniyle bazı kişilerin haklarını kötüye kullanması gerçekten mağdur olan kimselere hizmet ulaşmasını engellemektedir. Belediyelerin birbirinden habersiz olması kaynak israfına ve hizmetlerin doğru yerlere ulaşmasını engellemektedir (Çöpoğlu, 2014:239).

1.2.1.5. Kaynak Yetersizliği

Son yıllarda belediyelerin yaptığı sosyal harcamalar eskiye oranla bir artış söz konusudur. Belediye bütçelerinde sosyal harcamaların oranı 1998’de binde 4 iken şu an bu oran binde 18’e çıkmıştır.(Tuik, 2004). Yine de bu oran yeterli değildir. Belediyeler maddi yetersizlikten ötürü sosyal belediyecilik faaliyetlerini ya hiç yapamamakta ya da yarım bırakmak zorunda kalmaktadır (Çöpoğlu, 2014:240).

Belediyelerin sosyal belediyelik kapsamında ki faaliyetlerini tam anlamıyla yerine getirmesi maddi imkanların iyi olmasına bağlıdır. Bu yüzden yerele doğru aktarılan sosyal hizmet görevleri maddi aktarımlarla da desteklenmelidir. 2008 yılında çıkan yasaya göre yerel yönetimlerin genel bütçe vergi gelirleri toplamı içinden alacakları pay miktarı toplam %6.5’dir. bu durum yerel yönetimlerin mali gelirini kısıtlamakta ve merkeze olan bağımlılığını arttırmaktadır (Pektaş, 2010:18).

1.2.1.6. Katılım ve Paylaşım Yetersizliği

Bürokratik işlemlerin çokluğu Türk kamu yönetimi gibi sosyal belediyeciliğin de önemli sorunlarından biridir. Yoksul ve muhtaç kimselerin bilgi kaynaklarının yetersizliği ve bürokratik sistemi bilmemeleri onların yardımlara ulaşmasını 61 güçleştirmektedir. İhtiyaç sahiplerinin eğitim durumları ve iletişim bilgileri hizmet sunan birimlerle iletişim kurmasını zorlaştırabilir (Pektaş, 2010:19).

Sosyal belediyecilikle ilgili faaliyetlerin planlanması ve uygulanmasında halkın katılımı yetersizdir. Belediye yöneticileriyle çeşitli şekilde iletişim imkanı olsa da halkın yönetime katılımı ve denetimi çok sınırlıdır.

1.2.1.7. Uzman Personel Yetersizliği

Nitelikli personel eksikliği sosyal belediyecilik anlayışının önemli sorunlarından bir tanesidir. Belediyelerde sosyal belediyeciliğin planlanmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde yer alacak yeterli personel yoktur. Büyükşehir belediyeleri hariç belediyelerde istihdam edilen kişiler işin niteliklerine uygun eğitimden geçmemiştir. Uzman personel eksikliği belediyelerde kaynak israfına ve çalışmaların hedefine ulaşmamasına sebebiyet vermektedir (Çöpoğlu, 2014:241).

1.2.1.8. Standart Belirsizliği

Sosyal hizmetler alanında belediyeler ile merkezi yönetim arasındaki görev paylaşımında bir kargaşa mevcuttur. Hizmet alanları net bir şekilde belli değildir ve bu durum kaynak israfına sebep olmakta ve hizmetlerin etkinliğini de sınırlamaktadır (Pektaş, 2010:17).

Türkiye’nin sahip olduğu belediyecilik anlayışında standartları olan bir sosyal belediyecilik kavramı yoktur. Yapılan faaliyetler tüm belediyelerce eşit oranda paylaşılmış değildir. Bu faaliyetler genel olarak belediye başkanının tercihleri çerçevesinde ya da kıyaslama yoluyla belirlenmektedir.

1.2.1.9. Sosyal belediyeciliğin İstismarı

Yapılan sosyal yardımlar dar gelirli ve yoksul kimseler için hayati önem taşımaktadır. Fakat bu geçici ve acil çözüm aracı olarak görülen yardımlar yerine diğer sosyal hizmetler ve istihdamı arttırıcı hizmetler tercih edilmelidir. Çünkü yapılan bu aynı nakdi yardımlar kişileri çalışmamaya ve yardımlara bağımlı bir hayat sürmeye alıştırmaktadır. Yapılan faaliyetlerin kesin kurallara bağlanmamış olması ve denetiminin yapılmaması kayırmacılığa sebebiyet vermektedir. Tarafsızlık, şeffaflık gibi ilkelerin yerini öznellik, partizanlık, tarafgirlik, kayırmacılık, keyfilik gibi etkinlikler alabilmektedir. Belediyeler kendisine oy veren kesime öncelik verebilmekte ve gelecek seçimlerde alacağı oyu garanti altına alma çabası içine girmektedir (Pektaş, 2010:17).

Kayırmacı bir politikayı benimseyen belediyeler muhtaç kesim olarak isimlendirdikleri gurubu politik bir çıkar aracı olarak düşünmektedir. Sosyal yurttaşlıktan öte toplumsal ve kültürel öğelere göre hareket edilip din, etnik, kimlik ya da hemşerilik ilişkilerine göre çalışmalar yürütülmektedir. Ancak bu şekilde yapılan faaliyetler yoksulluğun ve eşitsizliğin zeminini hazırlayarak sosyal adaletsizliği daha da arttıran bir duruma dönüşmektedir (Meydan, 2015:3).

1.2.1.10. Kurumsallaşma ve Sürdürülebilirlik

Az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerde sosyal politika uygulamaları büyük ölçüde kamu yönetimine bırakılmıştır. Gelişmiş ülkelerde bu durum devletin, sendikaların, sivil toplum örgütlerinin ve benzeri kurumların ortak hareket ederek çözümlenmektedir. Türkiye’de ise söz konusu durum az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler gibi kamu yönetimine bırakılmıştır (Pektaş, 2010:16).

Sosyal belediyecilik faaliyetleri ömrünün kısa olması sebebiyle kurumsallaşamamaktadır ve bu faaliyetler uzun vadeli olamamaktadır. Sosyal belediyecilik faaliyetlerinin kurumsallaşması ve sürdürülebilirliği belediyenin bu faaliyetlere bakışı ile alakalıdır. Bu uygulamalara belediyeler zamanla olumsuz yaklaşımaya ve yeterli ilgiyi göstermemeye başlamaları bu çalışmalarını sahipsiz bırakmaktadır. Projeler sadece belediye başkanlarının görev yaptığı süre ile sınırlı kalmaktadır (Çöpoğlu, 2014 :243).

1.2.1.11. Sosyal Belediyeciliği Algılama Sorunu

Yapılan yardımlar kişilerin sahip olduğu anayasal güvenceden kaynaklanan birer ekonomik ve sosyal hak olduğu göz ardı edilerek kişilere bunun bir lütuf olduğunu hissettirerek onları minnet duygusu içinde bırakmaktadır. Sosyal belediyecilik faaliyetleri siyasi rant elde etme aracı olarak değil, bireylere anayasal hakkının teslim edilmesi şeklinde görülmelidir (Pektaş, 2010:17).

Belediye yöneticilerinin nasıl sosyal belediyeciliğe baştan karşı çıkmaları doğru değilse, sosyal belediyeciliğe farklı anlamlar yüklemeleri de yanlıştır. Sosyal belediyecilik belediyecilikte ulaşılması gereken bir hedef değil sosyal devlet faaliyetlerinin yereldeki örnekleridir. Bu yüzden ne gereğinden fazla anlam yüklenmeli ne de misyonu daraltılmalıdır (Çöpoğlu, 2014:243).

1.3. Bornova Belediyesi’nin Yaptığı Sosyal Belediyecilik Faaliyetleri Üzerine Nitel Bir Araştırma

1.3.1. Bornova

İzmir’in kuzeydoğusunda, Yamanlar Dağı Eteğinde bulunan Bornova ilçesi, İzmir’e sekiz km mesafededir. 400 bin yerleşik ve 1 milyon hareketli nüfusa sahiptir. Köylerle birlikte 205 kilometrekarelik bir alana sahiptir. İzmir-Ankara, İzmir-Aydın ve İzmir-Çanakkale

karayolunun merkezinde bulunan Bornova, 2000 yılında metro ve garajın gelmesi ile önemini arttırmıştır. Yeşili, bamyası, domatesi, nar bahçeleri, ve piknik alanlarıyla meşhurdur.

Tarih öncesi dönemde zengin bitki örtüsü ve hayvan kaynaklarıyla yaşam için çok uygun olan Bornova Ovası İzmir’in ilk yerleşimcilerine ev sahipliği yapmıştır. Bu yerleşimcilere ait kalıntılar 2005-2006 yıllarında yapılan kazılar sonucu sadece İzmir’in değil Ege Bölgesi’nin de bilinen en eski yerleşim yeri olduğu anlaşılmıştır. 8 bin 500 yıl gibi köklü bir tarihe sahip olduğu için birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Bu yüzden 17. Yüzyıldan itibaren antik kaynakları rehber alan Batılı araştırmacıların öncelikli alanlarından biri olmuştur. Osmanlı döneminde su kaynakları ve bitki örtüsü bakımından zengin bir alan olduğu için tarım arazisi olarak kullanılmıştır.

Avrupalılar Bornova’nın Türklerin yanı sıra Levantenler, Rumlar ve Yahudilerden oluşan dokusu 20. yüzyıl başlarında Balkan göçüyle gelenlerin bir kısmı Bornova’ya yerleşince nüfus yapısı değişmeye başlamıştır. Kurtuluş Savaşı sonrasında gerçekleşen Lozan mübadelesi ile Rumlar ve Türkler yer değiştirmiştir. Yunanistan’ın Girit, Limni, Midilli adalarından, Kavala ve Selanik Şehirlerinden, Bulgaristan ve Yugoslavya’dan göç almıştır. Bornova’ya bu göçlerle gelenler Selçuklu ve Osmanlı’nın devamı olan Türklerle beraber buraya özgü bir Bornovalı kimliği oluşturduklar. Bornova’daki bu göç hareketleri Cumhuriyetin sonraki dönemlerinde de devam etmiştir. Bornova 1958 yılında ilçe olmuştur. Bornova’ya yapılan göçler sanayileşme ile birlikte 1970’lerden sonra hız kazanmıştır ve bölgenin büyük oranda değişmesine sebep olmuştur. 1980 sonrasında Bornova’nın nüfusunda patlama yaşanmıştır ve 1990’da 261 bine, 2008 yılında ise 476 bine ulaşmıştır. Değişim modern çok katlı apartmanlar, konforlu ve büyük siteler, geniş caddeler, bulvarlar, ve alışveriş merkezleriyle modern bir belde sunarken, Bornova’nın özgün tarzını ve dokusunu büyük oranda yitirmesine sebep olmuştur (Soyşekerci, 2012:20,22).

1.3.2. Yöntem ve Materyal

Bu çalışmada Nitel Araştırma Yöntemlerinden yapılandırılmış mülakat tekniği uygulanmıştır. Yapılan görüşmede Bornova Belediyesinin sosyal belediyecilik çalışmalarına dair değerlendirmede bulunabilmek için sosyal belediyecilik alanında faaliyet gösteren sosyal yardım işleri müdürlüğü, sağlık işleri müdürlüğü, kültür işleri müdürlüğü, kadın ve aile işleri müdürlüğü, spor işleri müdürlüğü ve tiyatro işleri müdürlüğünün müdürleriyle görüşülmüş, aşağıda belirtilen sorular sorulmuştur;

1.Belediye olarak yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri konusunda halkın yeterince bilinçli ve haberdar olduğunu düşünüyor musunuz? Belde halkını bu konuda bilgilendirmek için ne tür faaliyetler yapıyorsunuz?

2.Belediye olarak yaptığınız sosyal doku çalışmalarını yeterli buluyor musunuz? İlçe genelinde sosyal yardım ve sosyal hizmet faaliyetlerine kimlerin, ne ölçüde ihtiyacı olduğunu ölçmek için ne tür çalışmalar yapıyorsunuz?

3.Bazı belediyeler sosyal politikaların önemini, sosyal barışa ve sosyal kalkınmaya neden katkı yapıldığını anlamakta zorlanmakta ve bu hizmetlere ayrılan ödenekler az olmasına rağmen gereksiz harcama olarak görmektedir. Sosyal Belediyeciliğe bu açıdan bakış açınız nasıl? Size göre neden sosyal belediyecilik?

4.İlçedeki mevcut kitlenin ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetlerini yeterli buluyor musunuz? İleriye dönük planladığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri neler?

5.Son yıllarda belediyelerin yaptığı sosyal harcamalarda eskiye oranla bir artış görülse de yine de bu oran yeterli görülmemektedir. Belediye olarak bu mevcut bütçe açıklarını kapatmak için ne tür proje ve çalışmalar yapıyorsunuz?

1.3.2.1. Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü İle Yapılan Görüşme

1. *Belediye olarak yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri konusunda halkın yeterince bilinçli ve haberdar olduğunu düşünüyor musunuz? Belde halkını bu konuda bilgilendirmek için ne tür faaliyetler yapıyorsunuz?*

Cevap: *Eğer Sosyal Belediyecilik yapıyorsanız yaptığınız etkinliklerden herkesin haberi olur. Örneğin sosyal belediyecilik anlamında en önemli çalışmalarımızdan bir tanesi Dost Market; hem yardıma ihtiyacı olan aileleri belirliyor bu sosyal yardımlaşmaya giriyor hem de sosyal yardımlaşmanın en önemli ayağı olan paydaşlar yani hayırseverler dost market aracılığıyla ihtiyaç sahibi ailelere belediyecilik aracılığıyla ulaşabiliyor. Gelip buraya bağış yapıyorlar ve sosyal belediyeciliğin en önemli halkasını tamamlıyorlar. Sosyal belediyecilik tek başına yardıma ihtiyacı olan insanı almak demek değildir. Aynı zamanda senin paydaşın o ailenin içerisinde fabrikasında çalıştıracak iş gücüne ihtiyacı varsa yine sosyal belediyeciliğin o halkasını sağlama sağlayan diğer bir çalışmayı gerçekleştiriyor ve ne yapıyor sana aynı zamanda istihdama yönelik faaliyetlerde bulunuyor. Eğer çocuklarla ilgili bir çalışması veya ortak bir paydası varsa seni orda değerlendirip kaç adet çocuk sayısı olduğunu senden alıp çocuklarla ilgili faaliyetlerine seni dahil ediyor. Dolayısıyla sosyal belediyeciliğin güçlü bir alanını gerçekleştirmiş oluyorsunuz. Sosyal yardım ise sadece burada yardıma ihtiyacı olan ailelere sosyologlarıyla tespit ettiğin onların evrak bazında istediğin gelir durumu, ailede yaşayan kişi sayısı, engellisi var mı, hastası var mı, ailenin*

ekonomik düzeni ne, evi kira mı yoksa kendisine ait mi diyerek de onun gelir düzeyini belirliyorsunuz. Dolayısıyla o gelir düzeyini belirlediğinde puanlama sistemiyle 60, 70, 80, 90 puanlamasından ihtiyacını belirlediğin ailenin nelere ihtiyacı olduğunu da belirlemiş oluyorsunuz. Yani anlatmaya çalıştığım sosyal yardımı yaparken sosyal belediyeciliği güçlendirmek ancak ve ancak o belediyenin kendi imkanlarının üstünde sana katkı sağlayacak olan paydaşlarla oluyor. Bu nokta da tabii ki duyurularımıza güveniyoruz. Şu anda sosyal medyamız çok güçlü. Ama sosyal medyayı senin hedef kitlen olan dar gelirli aileler çok aktif kullanamıyor. Bu durumda devreye muhtarlarımız giriyor, mahalle temsilcilerin giriyor. Sen doğru bir sosyal belediyecilik yapıyorsan o kentin dinamiklerini doğru çalıştırıyorsun demektir. Bornova’da bunun önemli örneklerinden birisini gerçekleştiriyor. Ortak akıl prensibiyle çalışıyor başkan bey. Dolayısıyla o mahallede yaşayan herkes aynı zaman da sosyal belediyeciliğin güçlü bir kalesi, oradan gelen bütün iletişim kanallarını güçlü tutuyoruz. Bize gelen her haberi her talebi gidip sosyologlarımızla değerlendiriyoruz, raporluyoruz ve burada yapmış olduğumuz çalışmalarla da gerçekten ihtiyaç sahibiyse aile güçlü bir şekilde hızlı bir şekilde onlara dönmeye çalışıyoruz hizmet olarak.

2. Belediye olarak yaptığınız sosyal doku çalışmalarını yeterli buluyor musunuz? İlçe genelinde sosyal yardım ve sosyal hizmet faaliyetlerine kimlerin, ne ölçüde ihtiyacı olduğunu ölçmek için ne tür çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: Halkı tanımak için dediğim gibi mahalle temsilcilikleri çok önemli başkanın birebir halkla iç içe olması çok önemli, ulaşılabilir ve dokunulabilir bir belediyecilik anlayışıyla devam ediliyor. Başkan beyin başkan yardımcıları ve müdürleri aynı zamanda en az başkan kadar insanların ulaşabileceği bir noktada. Doku da ve veri tabanında çok birebir ilişkinin önemli olduğunu söyleyebilirim.

3. Bazı belediyeler sosyal politikaların önemini, sosyal barışa ve sosyal kalkınmaya neden katkı yapıldığını anlamakta zorlanmakta ve bu hizmetlere ayrılan ödenekler az olmasına rağmen gereksiz harcama olarak görmektedir. Sosyal Belediyeciliğe bu açıdan bakış açınız nasıl? Size göre neden sosyal belediyecilik?

Cevap: Sosyal politikaların önemini farkındayız, sosyal barış ve sosyal kalkınmaya yönelik yaptığımız çalışmalarda da ödeneklerimizin azlığına rağmen paydaşlarımızdan çok büyük bir güç alıyoruz. Başkan beyin orda bütçeler arası değişim ve dönüşüm de sosyal yardım işleri müdürlüğüne vermiş olduğu güçlü bir bütçe var. Bu bütçeyi de bire bir halka dönüştürebiliyoruz. Özellikle eğer ki afet görmüşse bir ev yangınıdır, seldir burada onlara yardımlarımızı ulaştırmaya çalışıyoruz eğer evde hasta varsa bu hastanın bakımında sürekliliğe olan ve devletten faydalanamadığı bazı aparatların alınmasında hızlı bir şekilde onlara faydalı olmaya çalışıyoruz. Sağlık İşleri Müdürlüğüyle koordineli olarak çalışma şansımız var bu konuda. Ama aynı zamanda afet görmüş ya da hasta olup da bizden yardım talep eden hizmet bekleyen ailelere de birebir bütçemizden harcama kalemi yapabiliyoruz. Bununla ilgili oluşturduğumuz bir komisyonumuz var. Bu komisyondan üçü bürokratlardan oluşuyor, dördü siyasi parti temsilcilerinden oluşuyor. O yedi kişilik komisyon da hızlıca gelen değerlendirmeleri ve toplanan evrakları değerlendirip hızla harcamaya dönüşmesi noktasında onay alıyoruz bu da önemli oluyor bizim için. Çünkü bu komisyonun varlığı demek işin yapılabilirliğinde ve hız kazanmasında o bürokratik işlemi hızlandırma şansı tanıyor ve aynı zamanda da yapılan çalışmaların şeffaf, hesap verilebilir, kontrollü yürüdüğünün göstergesi bu da sosyal belediyecilik anlamında en önemli sacayaklarından birisi.

4. İlçedeki mevcut kitlenin ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetlerini yeterli buluyor musunuz? İleriye dönük planladığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri neler?

Cevap: Hiçbir zaman yeterli değiliz ama en önemli başkanımızın sloganı yoksul olmayan bir kent yaratmak dolayısıyla bu idealle ilgili çalıştığımız için biz sosyal belediyecilik faaliyetlerini balık vermek değil balık tutmaya dönüştürdüğümüz gün gerçekten başarılı olduğumuzu hissedeceğiz. İleriye dönük planladığımız sosyal belediyecilik faaliyetleri de bu hayal üzerine kurulu. Tabi ki hiçbir zaman bizim yoksulumuz yok dememiz mümkün değil çünkü sürekli göç alıyoruz. Ülkenin içinde bulduğdu bütün paydadın bizde aynı oranda etkileniyoruz. Ama göç alan bölgelere yardımı götürme noktasında biraz daha özen gösteriyoruz dolayısıyla oradaki vatandaşın eğer göç aldıysa şu anda bize entegre olma süreci dâhilindeyse onlara biraz daha önem vermeye çalışıyoruz. Aynı zamanda öğrenci kentiyiz. Öğrenci kenti olmakla da sosyal belediyeciliğin önemli özelliklerinden birisini gerçekleştiriyoruz. Sosyal belediyecilik demek sadece sosyal yardım götürmek değil, o kentin dokusunu sosyal olarak birlikte çalışma kültürüyle arttırmak demek. Her zaman ihtiyaç maddi değil bazen de manevi olabilir. Sosyal belediyeciliğe verilebilecek en önemli örneklerden biri gençlik çalışmalarımız. Başkanımız buraya mesleki edinim kazanmaya gelen her öğrencinin ileriye dönük mesleki anlamda idealini gerçekleştirmek için bir olanak sağlamaya çalışıyor. Onlarla bir araya geliyor ve kentin projelerini onlarla birlikte yürütmek istiyor. Dolayısıyla gençlik merkezi ve kültür müdürlüğünün iş birliğinde yürüten birçok çalışmada burada mesleki anlamda bunlara kimler var sosyologlar, psikologlar, engelli çalışmaları aynı zaman da kentin mimari projeleri tamamı burada üniversitenin iş birliği ile yapılmaya çalışılıyor. İki tane üniversitemiz var bizim; ege üniversitesi ve yaşar üniversitesi ama bunun dışında kentin ve bölgenin bütün üniversitelerine kapısı açık bir anlayışla devam ediyoruz. Bu kentin kimliğini oluştururken hayallerinin gerçekleştirilebilirliğine önem veriyor. Dolayısıyla birçok projemizde de onlarla bir araya gelmeye çalışıyor. Onların hayalini gerçekleştirmeye çalışıyor. Bu da sosyal belediyecilikte çok önemli. Belediyecilik faaliyetlerinde beki hiçbir zaman sıfıra indiremeyeceğiz yoksulluğu ama zaten sosyal belediyecilik demek her gün gelişen, kendini sürekli yenileyen ve halkla birlikte hareket edebilen bir yapı demektir. Biz de halktan gelen talepleri halkla beraber çözüp tekrar halka sunmaya çalışıyoruz. Bu nokta da iyi bir noktadayız daha iyi bir noktaya geleceğini düşünüyoruz bu idealden dolayı.

5. Son yıllarda belediyelerin yaptığı sosyal harcamalarda eskiye oranla bir artış görülse de yine de bu oran yeterli görülmemektedir. Belediye olarak bu mevcut bütçe açıklarını kapatmak için ne tür proje ve çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: Belediyelerin yaptığı sosyal harcamalarda eskiye oranla bir artış görüldüğünü söyleyemem. Dediğim gibi paydaşların katkısı ile aslında nüfusa oranladığınızda bütçe de ki ekonomiyi görmek mümkün Bornova Belediyesinde. Bizim için burada gerçekten bir sosyal belediyecilikten bahsedilecekse zaten daha önce söylediğimiz gibi artan paydaş sayısı, yapılan bağışların artışı, elinde paketiyle Ayşe teyzenin kendi evine yaptığı alışverişin aynıysından bir hayırsever olarak vatandaşa da yapıp onu dost marketin rafına koyabiliyorsa biz ne kadar poşet gelirini arttırsak ne kadar Ahmet amcayı Ayşe teyzeyi arttırabilirsek o oranda başarılı olmuşuz demektir zaten. O kendisi evine market alışverişini yaparken bizim dost marketten faydalananlar için de bir market torbası bize getirebiliyorsa biz başarıyı orada görüyoruz. Bunu yapmak için de halkla birebir gidip Dosta Marketi anlatıyoruz, sosyal belediyeciliği anlatıyoruz, sosyal yardıma ihtiyacı olan vatandaş sayısını sürekli güncelleyerek sunmaya çalışıyoruz. Dolayısıyla bu noktada da birebir iletişimin önemli olduğunu düşünüyoruz.

1.3.2.2. Sağlık İşleri Müdürlüğü İle Yapılan Görüşme

1. Belediye olarak yaptığımız sosyal belediyecilik faaliyetleri konusunda halkın yeterince bilinçli ve haberdar olduğunu düşünüyor musunuz? Belde halkını bu konuda bilgilendirmek için ne tür faaliyetler yapıyorsunuz?

Cevap: Biz her taraftan her şekilde haberdar etmeye çalışıyoruz ama herkesin haberi olmayabiliyor. Zaman zaman biz bunu bilmiyorduk biz bunu yeni duyduk diye gelebiliyorlar ama sonuçta zaten vatandaşla iletişimimizi sağlamada muhtarlar var, sivil toplum kuruluşları var, meclis üyeleri var, basın yayınla yaptığımız duyurular, web sayfasındaki paylaşımlar ya da sosyal medya paylaşımların yanı sıra bu tür ilişkiler ağı içinde de zaten biz her türlü yaptığımız yeni faaliyetten haberdar etmeye çalışıyoruz herkesi. O nedenle vatandaşında ihtiyacı yoksa doğal olarak ilgilenmediği için hepimizin öyle olduğu gibi haberi de olmuyor. Ancak o hizmete ihtiyaç duyduğunda araştırıp soruşturursa ben bunu nasıl giderebilirim, ben bu hizmet eksikliğini nerden nasıl karşılarım diye o zaman pek çoğu belki de haberdar oluyor. Ama yine de bilinçli derken bilinçli olunamayabiliyor tabi ki. Çünkü bizim hizmet sunumunda belli kurallarımız, kriterlerimiz var. Vatandaşın beklentileri farklı olabiliyor, örtüşemeyebiliyoruz. Bilinç dediğimiz kısım sunduğumuz hizmetin nitelikleri, kriterleri ile ilgili bilinçlenme olarak algılıyorum ben öyle olunca çok örtüşemeyebiliyor zaman zaman vatandaşın talebine bunu karşılayamayız dediğiniz noktalarda vatandaşın itirazıyla karşı karşıya kalabiliyoruz. Ama yine de bunun dışında her türlü etkinlikte, toplantıda, belediyenin genel etkinliklerinde, basın yayın yoluyla, sosyal medya yoluyla yaptığımız işler tekrar tekrar duyuruluyor.

2. Belediye olarak yaptığımız sosyal doku çalışmalarını yeterli buluyor musunuz? İlçe genelinde sosyal yardım ve sosyal hizmet faaliyetlerine kimlerin, ne ölçüde ihtiyacı olduğunu ölçmek için ne tür çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: İlçe genelinde nüfus araştırmaları yapamıyoruz. Bunun için hem olanaklarımız kısıtlı hem kaynaklarımız kısıtlı hem de var olan istatistiksel çalışmalardan yeterince yararlanamıyoruz. Bu neden kaynaklanıyor? Belediyeler her ne kadar kamu hizmeti sunuyor da olsalar sonuçta merkezi yönetim tarafından sunulan kamu hizmetleri de var. Belediyelerin yaptığı işler daha çok alt yapı, yol, park çalışmaları gibi algılanıyor. Onun dışında sunulan hizmetlerde aslında merkezi hükümetin sunduğu bakanlıklara bağlı olarak iş gören kurumlar var. Öyle olunca biz o alana çok giremeyebiliyoruz. Yani alan araştırmasını çok fazla yapamayabiliyoruz. Elimizde bunun için yeterli nüfus verisi olmayabiliyor. Araştırmayı kurgularken tüm nüfus verisine sahip olmadığımız için sağlıklı bilimsel bir araştırma kurgulama sıkıntımız var. Bu yüzden yapamayabiliyoruz. Gelen talepler üzerinden ve kendi öngörülerimiz, varsayımlarımız üzerinden hizmet planlamaya çalışıyoruz. Zaten yaptığımız iş vatandaşlarla birlikte olmak. Belediyeler vatandaşın kamu anlamında hiç aracasız, doğrudan, en kolay başvurabildiği en kolay hesap sorabildiği kamu kurularıdır. Aslında vatandaş her kurumun temsilcisini seçerken oy kullandığı için tüm kamudan hesap sorabilir olma hakkını kullanması gerekiyor ama o taraf biraz uzak kalıyor herhalde. Belediyeler çok daha elinin altında, kolay ulaşılabilir olduğu için, kapısı kolay çalınabilir olduğu için her türlü hesap sormayı belediyeden yapıyor ki hakkı zaten normal olarak. O nedenle ancak gelen talepler ölçüsünde ihtiyaçları belirleyebiliyoruz. Tuik’ten alabiliyoruz nüfus verilerini şu kadar kişi, şu yaş guruplarında, şu mahallede şu kadar insan şeklinde ama bunların ne kadarı bakıma muhtaç, ne kadarı geniş aile içinde, ne kadarı kendi başına yaşıyor gibi verilere sahip olamıyoruz biz. Bunlar ancak genel nüfus verileri içinde onlara

ulaşmakta zorlandığımız içinde hizmet planlamada böyle bir genel tüm ilçeyi kapsayacak hizmet planlaması yapamayabiliyoruz. İhtiyacı belirlemekte bu anlamda bir sıkıntımız var.

3. Bazı belediyeler sosyal politikaların önemini, sosyal barışa ve sosyal kalkınmaya neden katkı yapıldığını anlamakta zorlanmakta ve bu hizmetlere ayrılan ödenekler az olmasına rağmen gereksiz harcama olarak görmektedir. Sosyal Belediyeciliğe bu açıdan bakış açınız nasıl? Size göre neden sosyal belediyecilik?

Cevap: Sosyal politikaların önemini yeterince kavrayamayan belediyeler vardır mutlaka. Daha doğrusu belediyelerde şöyle bir durum var; beş yılda bir seçilen başkan ve onun vizyonu her şeyi belirlemede en önemli etken oluyor. Tabi ki daha önceki dönemlerde başlamış, kabul görmüş, gerçekten amaca hizmet eden, toplumda bir karşılığı olan hizmetleri her başkan sürdürüyor. Ama onun dışında bazen hizmetleri anlatmak, ne işe yarayacağını anlatmak üst yönetime sıkıntı yaratıyordur diye düşünüyorum biz öyle bir sıkıntı yaşamadık ama. Şimdi biz sağlık hizmetleri sunuyoruz. Hekimim ben aynı zamanda. Sağlığın sosyal gereksinimleri üzerinden bir hizmet sunmaya çalışıyoruz. Bir hastane olmadığımız için bir tedavi edici hizmet özelliğinden çok koruyucu sağlık hizmeti ve sağlığın sosyal temelleri üzerinden hizmet sunmaya çalışıyoruz topluma. Sağlık hizmeti zaten temel bir insan hakkı. Biz ondan herhangi bir getiri bir şey beklemiyoruz. Zaten olması gereken ve belediye de kamu hizmeti sunuyorsa yani kamuysak biz en temel insan haklarını içeren hizmetleri de sunmak kamunun yine temel görevi düşüncesinden hadi ne kadar giderse gitsin ama tabi ki bu da şey değil ayağımızı yorganımıza göre uzatmadığımız anlamına gelmiyor. Ama geliri olacağını düşünmeden gider olarak yapıyoruz biz bu hizmetleri öyle bir tarzımız var. Hani gelir arttırıcı ne yapabiliriz gibi olduğunda toplantılarda da ben Sağlık İşleriyim. Ben gelir getirmem ben götürürüm gibi, giderdir benim yapacağım şey diye söylüyorum. Çünkü insana hizmet ediyoruz biz insan hakkına hizmet ediyoruz. O nedenle az mı? Evet, daha çok olsa daha çok yapabiliriz. Kıt kanaat çalışıyoruz. Bütçemizin çoğunu da işte maaşlar karşılıyor. Ama sonuçta koruyucu hekimlik, koruyucu sağlık hizmeti sunmaya çalıştığımız için aslında zaten sağlık hizmetinde de en ucuz yapılabilecek iş koruyucu sağlık hizmeti sunmak. Öyle çok devasa paralara ihtiyaç olmadan da sadece çalışan arkadaşların emeğinin karşılığını ödeyerek de aslında bir sürü temel ihtiyaçları gidermek üzere sağlık hizmeti sunmak mümkün. Bizde onu yapıyoruz mümkün olan en az bütçeyle, en az harcamayla yerine getirmeye çalışıyoruz. Tabi hizmeti çeşitlendirirseniz, büyütürseniz niteliğini değiştirirseniz harcamanızda artacaktır ama o da bütçeye göre önceliklerimiz neler onları belirleyip daha az masrafla daha çok sağlık çıktısını nerden, nasıl elde edebiliriz üzerinden düşünüp ona göre iş yürütmeye çalışıyoruz.

4. İlçedeki mevcut kitlenin ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetlerini yeterli buluyor musunuz? İleriye dönük planladığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri neler?

Cevap: Neden sosyal belediyecilik? Bence her şeyin sosyal olması gerekiyor. Devletin de sosyal devlet olması gerekiyor. Başka türlü bir yaşamın mümkün olmadığını düşünüyorum ben, olmadığını da görüyoruz, ilerleyen dönemlerde daha da göreceğiz. Yeterli bulmuyoruz tabi ki faaliyetlerimizi ileriye dönük çok fazla şey yapmak istiyoruz tabi ki ama yasal mevzuatta kısıtlıyor; belli sayıda personel istihdam edebiliyorsanız norm kadro diye bir şey var. Hizmet alımı bu açığı kapatmak için kullanılan yöntem ki bence hiç hoş bir yöntem değil ama taşeron çalıştırmak ama onun da bütçeyle sınırlı kalmak durumundasınız. Tabi ki hiç kimseye asgari ücret vermek istemiyoruz. Herkesin hak ettiğince, insanca yaşayabileceği ailesini geçindirebileceği ücretleri elimizden geldiğince vermeye çalışıyoruz ama bütçe de bir

gerçek onun dışına da çıkamıyoruz, onu da aşamıyoruz, bütün ilçenin genel ihtiyaçları konusunda hakkaniyetli olarak paylaştırılması gerekiyor. Bana kalsa bütçenin yarısını sağlık hizmetlerine ayırıyorum ama o da çok mümkün olmuyor. Benim tarafımdan bakınca böyle ama bir fen işleri müdürü her yere yol yapmak, kaldırım yapmak ister. Bunu zaten her sene bütçe toplantılarında konuşuyoruz. Park bahçeler müdürü arkadaş her yere park yapmak istiyor mesela. Hiç biri insan için gereksiz faydasız diyemeyiz o yüzden orta yolu bulup bir şekilde denkleştirmeye çalışıyoruz. Biz şimdi sağlık hizmetleri olarak ileriye dönük çalışmalarında ilk adımlarını attık mayıs ayı içerisinde. Mayıs ayı içerisinde açılışını yaptığımız iki yerimiz var. Bizim evde bakım faaliyetlerimiz var; yaşlı bakım ve gebe, bebek, loğusa izleme şeklinde. Bu gebe, bebek, loğusa izleme kısmında bebek sağlığı, anne sağlığı, kadın sağlığı üzerinde duruyoruz. Bu tür çalışmalar yapıyoruz. Şimdi Evka 4’te yeni bir merkez açtık. Orada başka dış paydaşlarla da, başka hekim arkadaşların da desteğiyle ya da sivil toplum örgütlerinin de desteğiyle daha çok kadına sağlık üzerinden ulaşmaya çalışacağız. Daha nitelikli, daha kolay başvurabilecekleri sağlık hizmeti sunmaya çalışacağız. Tabi ki var olan bir sağlık sistemi var işleyen aile hekimliği birinci basamak olmak üzere ama oralarda ki arkadaşların iş yükünü biliyoruz, çalışma biçimini biliyoruz. Maalesef sağlık ocağı döneminde daha çok koruyucu sağlık hizmeti üzerinden temelli bir birinci basamak hizmeti varken aile hekimliğinde çok da öyle olamıyor. Hekim arkadaşın daha çok poliklinik yapması üzerinden yürütülen bir hizmet var. Eskiden ebeler sahaya çıkardı, sokak gezerlerdi, evleri gezerlerdi görev tanımları, işleri buydu. Hangi evde gebe var, bebek var bilirlerdi. Şimdi ebe tanımından öte aile hekimliğinin yanında bir aile sağlığı elemanı çalışıyor. Sahaya çıkmasına imkan yok. Çünkü her aile hekiminin yanında bir aile hekimi bir personel ebe ya da hemşire çalışıyor. Onların sahaya çıkmasına gerek yok ama biz biliyoruz ki bir kişinin sağlığını değerlendirirken o kişinin yaşadığı ortamı dışarıda bırakarak sadece anatomik, fizyolojik bir yapı olarak sağlığını değerlendirmek mümkün değil; yaşadığı evi, ortamı, aile düzenini bilmeden, çalıştığı işi bilmeden, iş koşullarını, sosyal güvencesi olup olmadığını bilmeden kişiler için sağlık hizmeti sunmak, çok muallakta kalan bir şey, reçete yazmaktan öteye gidemeyecek bir şey. Biz onun farkında olarak neler yapabiliriz? Var olan da bir sistem var. O sistemi de bozmadan zaten gücümüz de yetmez. Ama açık kaldığını düşündüğümüz noktalarda örneğin bir eğitim konusunda toplayıp kadınları eğitim salonumuzda yeri geldiğinde kadın doğumcu bir arkadaşımızın desteğiyle hani onun bilgilendirmesiyle yönlendirmesiyle, yeri geldiğinde başka uzman hekim arkadaşların yönlendirmesiyle bir hizmet sunmayı düşünüyoruz. Yine yaşlılarla ilgili evde sunduğumuz hizmetin yanında özellikle böyle alzheimer gibi hastalıkların bakımı çok zor. Onu ancak yakından tanıklık edebiliyorsanız bilebiliyorsunuz. Zaman zaman onları konuk edebileceğimiz ve bu anlamda işte tükenmişlik yaşadığını düşündüğümüz bakıcılarının, eşinin, çocuğunun kendilerine zaman ayırabilecekleri, nefes alabilecekleri, bir ortam, bir zaman yaratmaya çalıştığımız bir yerimiz var. Henüz daha tam faaliyete başlayamadık. Mekanlar falan hazır ama muhtemelen Eylül gibi tam kapasite kullanmaya başlayacağız. Hani bu tür yeni başladığımız işlerimiz var. Daha çok şey var tabi yapmak istediğimiz ama her adımı atıp yere sağlam basıp orayı güçlendirdikten sonra başka bir işe başlayalım diye düşünüyoruz. Şimdilik bunlar bu kadar.

5. Son yıllarda belediyelerin yaptığı sosyal harcamalarda eskiye oranla bir artış görülse de yine de bu oran yeterli görülmemektedir. Belediye olarak bu mevcut bütçe açıklarını kapatmak için ne tür proje ve çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: O demin açıkladığım gibi yani onu biraz önce söylemiş oldum ben. Bana kalsa bütçenin yarısını bu işe ayırıyorum. Altı tane yaşlı bakım ekibimiz var. Bir altı tane daha alırım ben, en az ona çıkarırım yaşlı bakım ekibini. Onlar için şey yaparım; biz şimdi gebelik hizmetlerini ve bebek loğusa izleme hizmetlerini daha dezavantajlı olduğunu düşündüğümüz

dokuz mahallede yürütüyoruz. Bana kalsa mahalle için en az bir yirmi tane ebe istihdam ederim; her iki mahalleye bir ebe düşecek şekilde. Bu iki mahalle senin gez dolaş; gebeni, bebeğini tespit et, izlemeni yap, eğitimi yap derim. Ama bunlar çok gerçekçi olmuyor tabi ki. İstemekle yapmak arasında olanaklar ve gerçekler duruyor. Bir yaşlı için sadece kapıdan dışarı çıkmak bile bazen çok şey ifade ediyor. Biz senede bir kere bir kahvaltı düzenliyoruz onlara o kahvaltıyı ipe çekiyorlar. O onlara birkaç ay yetiyor, motive ediyor, çok hoşlarına gidiyor. Bize göre sıradan gelebiliyor bir kahvaltı. Ama o bir yaşlı için evden çıkmak adına, hala yaşıyorum, hala varım demek olarak algılanıyor. Çok değerli şeyler çok önemli şeyler. O yüzden küçük el becerileri kursları açalım, bir şeyler yapalım istiyorum ama yavaş yavaş geliyor böyle hepsi birden gelmiyor maalesef.

1.3.2.3. Kültür İşleri Müdürlüğü İle Yapılan Görüşme

1. Belediye olarak yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri konusunda halkın yeterince bilinçli ve haberdar olduğunu düşünüyor musunuz? Belde halkını bu konuda bilgilendirmek için ne tür faaliyetler yapıyorsunuz?

Cevap: Tanıtım şöyle bir şey; ne kadar tanıtım yaparsanız o kadar ihtiyaç duyulur. Yaptığımız tanıtım her zaman daha fazlasını ister. Ama bence insanlar haberdar oluyor. Çünkü insanlar özellikle ihtiyaç sahipleriyle ilgili sosyal anlamda yaptığımız hobi beceri kurslarımız var, dershanecilik hizmeti var, dost marketimiz var, öğrencilerin kullandığı dost kart var. Bunlarda hedef kitlelere yönelik tanıtım faaliyetleri yapılıyor. Öğrencilere yönelik bir etkinlik yapılıyorsa mutlaka kayıt zamanında masalar açılıyor. Sosyal Yardım İşleri Müdürü de söylemiştir sizlere dezavantajlı guruplara yönelik çalışmalar özellikle onların daha yoğun olduğu bölgelerde anlatılıyor, unlarla ilgili bilinçlendirme toplantıları yapılıyor. Zaten internet, sosyal medya çok aktif kullanılıyor. Artık belediyeler sadece biz değil hepsi bu şekilde sosyal medyayı aktif olarak kullanıyor. Afişlerimiz, bilbordlarımız, tanıtım konusunda bence bu anlamda yeterli çalışma yapılıyor. Ama tabii ki de yapılan çalışmaların yeterli olduğunu düşünüyorum ama belki daha fazla kitleye ulaşabilmek için daha fazla afiş, daha fazla sms, daha fazla duyuru... Ama bunların hepsi tabi ki bütçeyle doğru orantılı, elinizdeki veriyle orantılı o yüzden şu an da yapılan çalışmaların ben yeteri kadar duyurulduğunu düşünüyorum.

2. Belediye olarak yaptığınız sosyal doku çalışmalarını yeterli buluyor musunuz? İlçe genelinde sosyal yardım ve sosyal hizmet faaliyetlerine kimlerin, ne ölçüde ihtiyacı olduğunu ölçmek için ne tür çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: Sosyal doku çalışmaları belediyelerde doğru şekilde yapılıyor. Çünkü zaten bizim belediye mevzuatı belediye seçimleriyle birlikte 5 yılda bir yenileniyor. Yenilenmesi kısmında da her yeni dönemde yeni bir stratejik plan yapılıyor. Bu stratejik planlar da beş yıllık dönemler için yapılıyor. Bunların yıllık olarak gerçekleştirmeleri analiz ediyor. Bu sırada plan yapılırken; anketler yapılıyor, paydaşlarla görüşmeler yapılıyor, onların fikirleri alınıyor, ihtiyaç analizleri belirleniyor. O zaten her beş yılda bir başlangıç aşamasında ilçenin neye ihtiyacı olduğunu, ilçede yaşayan insanların ne istediğini, ilçenin bölge düzeyindeki yeri ne yapılabileceği, ne yapılması gerektiği ile ilgili zaten planlama çalışmaları yapıldığı için ve bunlarda ara ara yapılan anketlerle desteklendiği için bence bu konuda da yeterli çalışmalar. Aslında mevzuattan gelen bir doğal analiz çalışması var. Genel de ilçe belediyeleri de zaman zaman bu beş yılın içinde anketler yapıyor. Onlarla da zaten bunlar perçinleşiyor.

3. Bazı belediyeler sosyal politikaların önemini, sosyal barışa ve sosyal kalkınmaya neden katkı yapıldığını anlamakta zorlanmakta ve bu hizmetlere ayrılan ödenekler az olmasına rağmen gereksiz harcama olarak görmektedir. Sosyal Belediyeciliğe bu açıdan bakış açınız nasıl? Size göre neden sosyal belediyecilik?

Cevap: Böyle bir durum var. Bazı belediyeler sosyal politikanın önemi, sosyal barış, sosyal kalkınma hani bunları somut olarak göremiyorsunuz aslında. Biz biraz daha somut yatırımlar tesis, yol, ağaç gibi yatırımlara önem veriyoruz. Ama aslında uzun vadede bakıldığında ki artık o tarafa da doğru giden bir sistem var dünyada. Yaşadığımız yerin insan kalitesi de çok önemli olmaya başladı, insan portföyü de çok önemli olmaya başladı. Yani yaşadığımız yerin yaşanılabilir olması artık o bölgeye ekonomik bir değer kattı. Mesela biz bunu İzmir’de gördük. İzmir’in aldığı kredi notu yükseldi. Bunun en büyük nedeni aslında İzmir’in sosyal barışın ve sosyal politikaların İzmir’de doğru uygulanıyor olması bence. Bunu her anlamda söyleyebilirsiniz; büyükşehirinden tutun, ilçe belediyelerine kadar yaşlılara yönelik çalışmalar, gençlere yönelik çalışmalar, her türlü sosyal gurubun hayat bulabilmesi, söz hakkı bulabilmesi, kendini ifade edebilmesi, dezavantajlı gurupların ya da göç eden gurupların burada kendini daha rahat hissetmesi, daha rahat ifade etmesi, daha iyi eğitim alıyor olması bunların hepsi aslında ilçeye ekonomik anlamda da bir değer katıyor. Ne oluyor? İşte insanlar burada yaşamak istiyor, tatillerini burada geçirmek istiyorlar, burada çalışmak istiyorlar, çocuklarını burada okutmak istiyorlar ve bunlarında doğal olarak belki de hani yeni yeni de üreten, yaratan, katma değeri yüksek denilen son zamanlarda çok fazla kullanılan bir kavram. Bunlarla ilgili üretim yapan insanlar da, bunlarla ilgili meslek sahibi olan insanların da buraya gelmek istemesi çok daha rahat, daha özgür bir ortamda çalıştıklarını düşündüğünden bunların hepsinin aslında hepsinin toplamında o bölgeye gözle görülür bir ekonomik değer yaratıyor. Katkı da sağlıyor. Bence İzmir’de bunun en önemli örneklerinden birisi son dönemde. Son iki üç yıldır İzmir’de bu anlamda yapılmış yatırımların karşılığını alıyor bence.

4. İlçedeki mevcut kitlenin ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetlerini yeterli buluyor musunuz? İleriye dönük planladığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri neler?

Cevap: Yeterli buluyor muyuz? Aslında yani tabi ki de bizde bir bütçeyle hareket ediyoruz. Sonuçta bir yıllık yapacağımız faaliyetleri, yapacağımız hizmetleri düşünürken bir bütçeye göre hareket etmek durumundayız. Bence sosyal anlamda yapacağımız birçok proje daha var. Yani fazlasıyla, daha fazlasını da yapmak istiyorsunuz ama dediğim gibi hani burada bir matematik yapıyorsunuz. Bütçenizle doğru orantılı olması gerekiyor. Her sene eşit oranda yatırım yapamıyorsunuz ya da sadece bu oranlarda yatırım yapamıyorsunuz. Çünkü bu anlamda belediyelerin farklı anlamdaki yükü de çok fazla. Temel belediyecilik faaliyeti dediğimiz temizlik faaliyeti mesela bunlar ciddi maliyetli faaliyetler. Yani ilçemizi temizlemek zorundayız, bakım onarım çalışması yapmak zorundasınız, merkezi hükümetin bile ilçemizde yapmadığı bir takım yatırımları siz belediye olarak yapmak zorundasınız. E bunlarda maddi yükümlülük getiriyor size. O anlamda eşit bir şekilde paylaştırmaya çalışıyoruz. Yeterli olma noktasında hiçbir zaman 97 yeterli olmaz ama doğru planlanıyor diyebilirim. Doğru planlama da uzun vadede bunun eksikleri kapattığını görebiliriz.

5. Son yıllarda belediyelerin yaptığı sosyal harcamalarda eskiye oranla bir artış görülse de yine de bu oran yeterli görülmemektedir. Belediye olarak bu mevcut bütçe açıklarını kapatmak için ne tür proje ve çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: İleriye dönük planladığımız sosyal belediyecilik faaliyetleri, büyükşehir de başladı buna. Büyükşehir yapıyor aslında bunu. Meslek edindirme kursları başladı şu anda İzmir de önemli ölçüde. Ben çok başarılı buluyorum bu projeyi. Bir de Büyükşehir’in yine bir yaşam kampüsü yaptı yaşlılara yönelik bunları da çok başarılı buluyorum. Bunlar önemli sosyal işlerdi. Bizim dost marketimiz var. İhtiyaç sahiplerine kumanya dağıtmıyoruz. Onların hani daha rahat, daha farklı bir şekilde bu hizmetten faydalanmasını sağlıyoruz. Hobi, beceri kurslarımız var. O da çok önemli. Dershanecilik hizmeti veriliyor. Artık yeni mevzuatta özel dershaneler kapatıldı. Bu hizmeti belediyeler veriyor. Biz farkında değiliz ama ciddi anlamda vatandaşın rağbet ettiği aslında çocuğu olan herkesin geçtiği bir dönem, her vatandaş ihtiyaç duyuyor. Maliyetler çok yüksek olduğu için belediyeler bu anlamda ciddi bir destek oluyor. Gençlik merkezleri var. Buna ek olarak spor kursları var. Yani o kadar çok aslında belediyenin yapmış olduğu vatandaşa destek olduğu alan var ki. Bunların sayısı arttırılabilir. Ama bunların sayısının arttırılması demek de ekstra maliyet demek. Yani tesisin kapasitesini arttırmak maliyet, arttırdığınız tesiste çalıştırılacak personel istihdam etmeniz maliyet, o tesisin temizliği bir maliyet, bakım onarımı bir maliyet... Bunları daha verimli bir hale getirebilecek gelir getirici projelerle desteklemesi lazım belediyelerin sosyal projelerini. Belki o zaman kazan kazan gidebilir. Ama bunu da araştırmak lazım. Zannederseniz bunun örnekleri de var galiba Türkiye’de. İlçede ki turizm mesela... Gelir getirici yatırımlar yapılırsa, doğru yatırımlar yapılırsa belediyeler de daha fazla oranda destek olabilir. Meslek edindirme kurslarıyla ilgili de halkı doğru bilinçlendirmek lazım. Ara elemanla ilgili algı çalışması da yapmak lazım. Çünkü gençler ara eleman olmanın niteliksiz bir iş, niteliksiz bir pozisyonmuş gibi bir algısı var ara elemanların. Halbuki böyle bir şey değil. Ara elemen teknik bir şeydir aslında. Mesela biz aşçılık ve pastacılık kursları veriyoruz. Bir elektrik teknisyeni yani bu teknik okullardan mezun olan arkadaşların gerçekten iş ortamları belediyeler bence bunu sektörle de birlikte yapmalı. Sektörün çok büyük ihtiyacı oluyor ara elemana ama bunun için de bence birazcık işin niteliğinin arttırılması lazım. Bir ara elemana eğitimler verilebilir, ekstra kurslara gönderilebilir. Biraz daha eğitimle ara eleman da vasıflı personelmiş gibi ya da herhangi işini iyi yapan bir üniversite mezunuymuş gibi konumlandırılmalı. Bizim toplumumuzda çok var bu bir ara elemanla bir doktor kapı komşusu olamıyor. Bu ikisi arasında ki ayırım aslında eşitsizlik buradan kaynaklanıyor bence. İnsanların bu tarafa kaymaması da bundan kaynaklanıyor. Çünkü ben meslek edindirme kurslarında şunu görüyorum. Bir heyecanla başlıyorlar, piyasaya bir giriyorlar. Çalışma koşulları bunlar mı? Çok ağırmiş deyip bırakabiliyorlar.

1.3.2.4. Kadın Ve Aile Müdürlüğü İle Yapılan Görüşme

1. Belediye olarak yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri konusunda halkın yeterince bilinçli ve haberdar olduğunu düşünüyor musunuz? Belde halkını bu konuda bilgilendirmek için ne tür faaliyetler yapıyorsunuz?

Cevap: Söz konusu faaliyetlerimizi sosyal medyada, web sayfamızda, afişlerle, broşür ve billboardlarda yayınlanarak halkın bilgilenmesi sağlanmaktadır. Aynı zamanda düzenlediğimiz etkinliklerle de yine duyurmaya çalışıyoruz. İNCİVAK işbirliğiyle gezici kütüphane hizmeti verdik. Bu doğrultuda çocuklara ücretsiz kitap dağıtımı yapıldı ve kütüphane sevgisi, kitap sevgisi aşılandı. Yine yaptığımız programlarla, söyleşilerle toplu olarak yaptığımız her faaliyette biz halkı bilinçlendirmeye ve haberdar etmeye çalışıyoruz faaliyetlerimizden.

2. Belediye olarak yaptığınız sosyal doku çalışmalarını yeterli buluyor musunuz? İlçe genelinde sosyal yardım ve sosyal hizmet faaliyetlerine kimlerin, ne ölçüde ihtiyacı olduğunu ölçmek için ne tür çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: Sosyal doku çalışmalarımız yeterlidir. Saha çalışmaları ve tespitler yapılarak ihtiyaçlar belirlenmektedir. Bu doğrultuda çeşitli araştırmalar ve ev ziyaretleri yapılmaktadır.

3. Bazı belediyeler sosyal politikaların önemini, sosyal barışa ve sosyal kalkınmaya neden katkı yapıldığını anlamakta zorlanmakta ve bu hizmetlere ayrılan ödenekler az olmasına rağmen gereksiz harcama olarak görmektedir. Sosyal Belediyeciliğe bu açıdan bakış açınız nasıl? Size göre neden sosyal belediyecilik?

Cevap: Sosyal Belediyecilik çerçevesinde vatandaşlarımızın her anında yanında olabilmek amacıyla “ yeni doğan projemizle” mutluluklarını birlikte paylaşmaktayız. Vatandaşlarımızın çocuklarına ücretsiz kreş hizmeti veriyoruz. Kadın ve aile işleri müdürlüğü olarak kadına yapılan yatırımın, aileye çocuğa yapılan yatırımın ülkeye yapılan yatırım olduğunun bilincindeyiz ve bu doğrultuda faaliyetlerimizi yapıyoruz. Sosyal belediyeciliği de bu anlamda çok önemsiyoruz. Kesinlikle gereksiz harcama olarak görülmemeli çünkü insan özellikle de kadın bizce birçok yatırım yapılan alandan çok daha önemli. Kadına ve aileye yatırım bizce eğitime yatırım, hayata yatırım, geleceğe yatırım... Bu anlamda tabi ki sosyal belediyecilik çok önemli ve kesinlikle gereksiz harcama olarak görülmemeli.

4. İlçedeki mevcut kitlenin ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetlerini yeterli buluyor musunuz? İleriye dönük planladığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri neler?

Cevap: Bornova belediyesi sürekli göç alan ve nüfusu değişen bir belde olduğu için yüzde yüzü tutturmamız zor. Ama tabi ki mevcut ihtiyacı karşılamak için elimizden geleni yapıyoruz. İleriye dönük planladığımız faaliyetler yeni kreş ve sosyal tesislerin faaliyete girmesi.

5. Son yıllarda belediyelerin yaptığı sosyal harcamalarda eskiye oranla bir artış görülse de yine de bu oran yeterli görülmemektedir. Belediye olarak bu mevcut bütçe açıklarını kapatmak için ne tür proje ve çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: Evet kesinlikle yeterli bir bütçe yok bu konuda. Bunun sebebi ihtiyaç sahibi kitlenin çok fazla olması. Belediyenin bütçesinden büyük bir pay ayırmasını beklemiyoruz çünkü temizlik, yol, çevre gibi birçok sorumluluğu var. Bu doğrultuda bütçe paylaşıldığında tabi yeterli gelmiyor. Biz de bu bütçe açıklarını farklı kanallardan kapatmaya çalışıyoruz. Yardımseverler bu noktada bizlere yardımcı oluyor, paydalarımız yardımcı oluyor. Kadın sığınma evlerinde kurslar verilip, kadınların çalışma hayatına katılması sağlanabilir, onların yaptığı ürünleri satabileceği ortam tesis edilebilir. Bizimde bu yönde ilerleyen dönemlerde projelerimiz var.

1.2.3.5. Tiyatro İşleri Müdürlüğü İle Yapılan Görüşme

1. Belediye olarak yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri konusunda halkın yeterince bilinçli ve haberdar olduğunu düşünüyor musunuz? Belde halkını bu konuda bilgilendirmek için ne tür faaliyetler yapıyorsunuz?

Cevap: Söz konusu faaliyetlerimizi sosyal medyada, web sayfamızda, afişlerle, broşür ve billboardlarda yayınlamaya halkın bilgilenmesi sağlıyoruz fakat tabii ki tamamına ulaşamıyoruz zaman zaman. Çünkü sosyal belediyeciliğin hedef kitlesi sosyal medyayı çok aktif kullanmayabiliyor. Bu noktada da afiş ve billboardlarla eksik kalan tarafları desteklemeye çalışıyoruz.

2. Belediye olarak yaptığınız sosyal doku çalışmalarını yeterli buluyor musunuz? İlçe genelinde sosyal yardım ve sosyal hizmet faaliyetlerine kimlerin, ne ölçüde ihtiyacı olduğunu ölçmek için ne tür çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: Sosyal doku çalışmalarımız bizce yeterli. Biz ihtiyaç kısmında olmadığımız için daha çok onların bize ulaşmasını bekliyoruz. Özellikle belde halkın yetenekli çocukları, gençleri için duyurularımız oluyor. Duyurular neticesinde yapılan geri dönüşlere göre ön elemeleri yapıyoruz.

3. Bazı belediyeler sosyal politikaların önemini, sosyal barışa ve sosyal kalkınmaya neden katkı yaptığını anlamakta zorlanmakta ve bu hizmetlere ayrılan ödenekler az olmasına rağmen gereksiz harcama olarak görmektedir. Sosyal Belediyeciliğe bu açıdan bakış açınız nasıl? Size göre neden sosyal belediyecilik?

Cevap: Sosyal Belediyecilik çerçevesinde vatandaşlarımızın kültürel gelişimleri ve topluma kazandırılmaları amacıyla çalışmalar yürütüyoruz. Sosyal belediyeciliği önemsiyoruz bunun içinde her müdürlüğü ayrı ayrı önemsiyoruz. Tiyatro işleri müdürlüğü de sosyal ve kültürel kalkınma adına önemli bir birimdir. Atatürk’ün dediği gibi “Bir millet sanattan ve sanatkardan mahrumsa tam bir hayata malik olamaz.” İstedığınız kadar yol yapın park, bahçe yapın bina yapın eğer bir toplumu kültürel anlamda inşa edemediyse hiçbir şey tam olmaz. Bu nedenle sosyal belediyeciliği de birimiz olan tiyatrolar müdürlüğünü de çok önemsiyoruz.

4. İlçedeki mevcut kitlenin ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetlerini yeterli buluyor musunuz? İleriye dönük planladığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri neler?

Cevap: Birçok çalışmamız var yaptığımız ve planladığımız. Gönül ister ki daha çok çalışma, daha çok proje yapalım ama bunlar hep bütçeyle bağlantılı şeyler olduğu için bir yerde tıkanıyoruz biz de. İleriye dönük yeni tiyatro salonları, açık hava salonları yapılması gibi planlarımız var.

5. Son yıllarda belediyelerin yaptığı sosyal harcamalarda eskiye oranla bir artış görülse de yine de bu oran yeterli görülmemektedir. Belediye olarak bu mevcut bütçe açıklarını kapatmak için ne tür proje ve çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: Mevcutta yapılan artışı ihtiyaçla kıyasladığımızda tabii ki yeterli gelmemektedir. Kültürel kalkınmalarda gelişmeler, kiralanacak sahneler, salonlar, gelir getiren bilet satışlarıyla bu açığı kapatmaya çalışıyoruz. Tabii temennimiz daha fazla bütçe ve daha çok proje ne kadar tamamlamaya çalışırsak çalışalım bir yerde tıkanıyoruz. Bu konuda çalışmalarımızı arttırmaya devam edeceğiz.

1.2.3.6. Spor İşleri Müdürlüğü İle Yapılan Görüşme

1. Belediye olarak yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri konusunda halkın yeterince bilinçli ve haberdar olduğunu düşünüyor musunuz? Belde halkını bu konuda bilgilendirmek için ne tür faaliyetler yapıyorsunuz?

Cevap: Faaliyetlerimizi sosyal medyada, web sayfamızda, afişlerle, broşür ve billboardlarda yayınlarak halkın bilgilendirilmesini sağlıyoruz. Ancak tamamına bazen ulaşamayabiliyoruz. Bu konu da gün geçtikçe duyurularımızı arttırmaya, gerekirse birebir halkı bilgilendirmeye çalışıyoruz.

2. Belediye olarak yaptığınız sosyal doku çalışmalarını yeterli buluyor musunuz? İlçe genelinde sosyal yardım ve sosyal hizmet faaliyetlerine kimlerin, ne ölçüde ihtiyacı olduğunu ölçmek için ne tür çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: Gerekli araştırmayı, taramayı yapmaya çalışıyoruz. Duyurular yapıyoruz. Duyurular neticesinde yapılan geri dönüşlere göre ön elemeler yapıyoruz. Ama mutlaka minimum düzeyde de olsa gözden kaçan yetenekli çocuklarımız, gençlerimiz olabilir. Bu yüzden hedefimiz duyurularımızı azami beldemizin her yerinde yapmaya özen göstermek ve bu minimum düzeyde gözden kaçan kitleyi sıfıra indirmek. Bu anlamda da çalışmalarımızı ve projelerimizi arttırmaya özen gösteriyoruz.

3. Bazı belediyeler sosyal politikaların önemini, sosyal barışa ve sosyal kalkınmaya neden katkı yapıldığını anlamakta zorlanmakta ve bu hizmetlere ayrılan ödenekler az olmasına rağmen gereksiz harcama olarak görmektedir. Sosyal Belediyeciliğe bu açıdan bakış açınız nasıl? Size göre neden sosyal belediyecilik?

Cevap: İnsana yatırım her zaman daha önce gelmeli ve gereksiz harcama olarak görülmemeli. Biz burada geleceğimize yatırım yapıyoruz. Yapılacak en kalıcı ve en karlı yatırım budur. Belediyemizin ve müdürlük olarak bizim sosyal belediyeciliğe bakış açımız böyledir. Keşke daha çok bütçe ayırabilsek, daha çok proje yapabilsek. Başkanımızın yoksulu olmayan bir belde hayali var. Bizim de herhangi bir spor dalıyla uğraşmayan kimsenin kalmadığı bir belde hayalimiz var. Sosyal belediyecilik bu anlamda bu hayali bize sunduğu için, yerelde ihtiyaçları ve halkı iyi tanıma imkanı sunduğu için ve yine bir çok sebepten çok önemli. Bizim ve belediyemizin bakış açısı bu şekilde.

4. İlçedeki mevcut kitlenin ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda yaptığınız sosyal belediyecilik faaliyetlerini yeterli buluyor musunuz? İleriye dönük planladığınız sosyal belediyecilik faaliyetleri neler?

Cevap: Mevcut şartlara göre yeterli buluyoruz. Ama tabi ki ne kadar proje yaparsak yapalım hep bir adım daha ileri götürmek istiyoruz projelerimizi. Bu anlamda da çalışmalar yapıyoruz. Her yıl biraz daha kapasitemizi, ulaştığımız insan sayısını arttırmaya çalışıyoruz. Bu doğrultuda da ileriye dönük plan ve projelerimiz elbette ki var.

5. Son yıllarda belediyelerin yaptığı sosyal harcamalarda eskiye oranla bir artış görülse de yine de bu oran yeterli görülmemektedir. Belediye olarak bu mevcut bütçe açıklarını kapatmak için ne tür proje ve çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap: *Tabii sınırlı bir bütçemiz var. Bütçe artıyor ama buna bağlı olarak nüfus da atıyor, talep artıyor, aynı zaman da göç alan bir ilçeyiz. Bu yüzden ne kadar artarsa artsın tam olarak yeterli diyemeyiz hiçbir zaman. Biz birim olarak bu açığı bilet satışları, sponsor, salon kiralari gibi gelirlerle kapatmaya çalışıyoruz. Bu çalışmalarını da arttırmak için, gelirimizi arttırmak için plan ve projelerimizi arttırmak için elimizden geleni yapmaya devam edeceğiz.*

1.3.2. Bulgular ve Analiz

1. Bornova Belediyesi sosyal belediyecilik faaliyetlerini sosyal medya, web sayfası, afişler, broşür ve billboardlarla yayınlayarak halkın bilgilendirilmesini sağladığını ifade etmektedir. Fakat söz konusu kitle sosyal medyayı aktif olarak kullanmayabilmektedir. Bu durumda meclis üyeleri, muhtarlar, mahalle temsilcileri ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla mevcut kitle haberdar edilmeye çalışılmaktadır. Yapılan mevcut bir sosyal belediyecilik uygulamasıyla ihtiyaç sahipleri tespit edilip, yapılacak başka faaliyetlerin bilgilendirilmesi yapılmaktadır.

Bu konu çok fazla çalışma yapılmaktadır fakat yine de belli bir kitle habersiz kalabilmektedir. Bazı çalışmalar vatandaşın kendi çabasına bırakılmıştır. Daha fazla duyuru ve bilinçlendirme çalışması daha fazla bütçe gerektirdiği için bazı noktalarda eksik kalmıştır. Sağlık İşleri Müdürü’ne sorulduğunda bu konuyla ilgili şu şekilde cevap vermiştir; “Biz her taraftan her şekilde haberdar etmeye çalışıyoruz ama herkesin haberi olmayabiliyor. Zaman zaman biz bunu bilmiyorduk, biz bunu yeni duyduk diye gelebiliyorlar ama sonuçta zaten vatandaşla iletişimimizi sağlamada muhtarlar var, sivil toplum kuruluşları var, meclis üyeleri var, basın yayınıla yaptığımız duyurular, web sayfasındaki paylaşımlar ya da sosyal medya paylaşımların yanı sıra bu tür ilişkiler ağı içinde de zaten biz her türlü yaptığımız yeni faaliyetten haberdar etmeye çalışıyoruz herkesi. O nedenle vatandaşında ihtiyacı yoksa doğal olarak ilgilenmediği için hepimizin öyle olduğu gibi haberi de olmuyor.” Bu cümleden anlaşıldığı gibi hem ihtiyacı olan kitle hem de ihtiyacı olmayan sosyal belediyeciliğin önemli bir sacayağını oluşturan yardım edebilecek kitle habersiz kalabilmektedir.

Yapılan faaliyetlerde yardım edebilecek yani Bornova Belediyesinin “paydaş” şeklinde ifade ettiği kesim çok sınırlı kalmaktadır. Karşıyaka Belediyesi’nin “Her Apartmana Bir Öğrenci”, “Karşıyaka’nın Filizleri” gibi halkın her kesimini işin içine alan ve zincirin bir halkası yapan projesi, gönüllü apartmanlar ve esnaflar aracılığıyla ihtiyaç sahibi öğrencilere burs vermektedir. Bunu sanat dünyasının bazı isimleriyle çektiği reklam filmleriyle, aldığı ödüllerle ilçeye değil tüm Türkiye’ye, hatta başka ülkelere duyurmayı başarmıştır. Örneğin,

Bornova Belediyesi’nin yaptığı çalışmalardan “Dost Market” projesini bu anlamda duyurması halkın küçük de olsa bir alışverişine ortak olma anlamında yardım etmesi sağlanabilir. Bu hem bütçe açığı konusunda bir çözüm olabilir, hem de halk arasında birlik ve beraberliği tesis eden güzel bir yardımlaşma faaliyetine dönüşebilir. Bu anlamda yapılması gereken hem yardım alan kesimi hem de ayırım yapmadan, kısıtlamaya gitmeden yardım edebilecek her kesimi yapılan faaliyetlerden haberdar etmektir.

2. Mahalle temsilcilikleriyle, halkla iç içe personelle halk tanınmaya çalışılmaktadır. Yine halktan gelen talepler doğrultusunda ihtiyaçlar belirlenmeye çalışılmaktadır. Belediye başkanının beş yılda bir değişmesiyle birlikte stratejik planlar yapılmaktadır. Bu plan yapılırken; anketler, paydaşlarla görüşmeler yapıp ihtiyaç analizleri belirlenmektedir. Bu sayede her beş yılda bir başlangıç aşamasında İlçenin neye ihtiyacı var? İlçede yaşayan insanlar ne istiyor? İlçenin bölge düzeyindeki yeri ne? Yapılabilecek olan ne? Yapılması gereken ne? Bunlar analiz edilmektedir.

Sağlık İşleri Müdürü’ne sorulduğunda konuyla ilgili “Araştırmayı kurgularken tüm nüfus verisine sahip olamadığımız için sağlıklı bilimsel bir araştırma kurgulama sıkıntımız var. Bu yüzden yapamayabiliyoruz. Gelen talepler üzerinden ve kendi öngörülerimiz, varsayımlarımız üzerinden hizmet planlamaya çalışıyoruz.” şeklinde cevap vermiştir. Anlaşıldığı gibi yeterli ve sağlıklı bir sosyal doku çalışması yapılamamaktadır. Bunun sebebi kaynak ve olanakların kısıtlı olması ve nüfus araştırmalarının genellikle merkezi hükümete bağlı kurumlar tarafından yapılması olduğu söylenmiştir. Belediyenin elinde yeterli nüfus verisi bulunmamaktadır. Araştırmayı yaparken tüm nüfus verisine sahip olunmadığı için sağlıklı sonuçlar alınamamaktadır. Tuik’ten nüfus verileri şu kadar kişi, şu yaş guruplarında, şu mahallede şu kadar insan şeklinde alınabilmektedir ama bunların ne kadarı bakıma muhtaç, ne kadarı geniş aile içinde, ne kadarı kendi başına yaşıyor gibi verilere ulaşılamamaktadır.

Yeterli doku çalışması yapılamadığı için gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaşma ve doğru ihtiyaç tespiti konusunda istenilen verim alınamamaktadır. Buna bağlı olarak gerekli bütçe tespitinde yetersiz kalınmaktadır. Gözden kaçan bir birey bile belediye için çok kıymetli olmalıdır. Doğru tespit, doğru ölçüm yapılmalı ve kimin neye ne ölçüde ihtiyaç duyduğu doğru tespit edilmelidir.

3.Sosyal belediyeciliğin önemi bazı belediyeler tarafından kavranamayabilmektedir. Bornova belediyesi sosyal belediyecilik konusunda yeteri kadar bilinçli ve önemini kavradığını düşünmektedir. Sosyal barış ve sosyal kalkınmaya yönelik yaptıkları çalışmalarla

ödeneklerin azlığına rağmen paydaşlarının desteğiyle bu konu da çok başarılı faaliyetler yürütmektedir. Sadece yol, çevre, temizlik, imar gibi konuların değil insana yatırımında çok önemli olduğunu düşünmekte, insana yatırımın mutlaka uzun vadede olumlu geri dönüşüm sağlayacağını ve insana yatırımın sadece sosyal yatırım değil aynı zamanda ekonomik yatırım da olduğu belirtilmektedir. Belediye başkanına bağlı olarak değişebilen beş yıllık stratejik planı doğrultusunda belediye başkanına göre şekil alan bir sosyal belediyecilik anlayışı olduğu ve bu konu da başkanın sosyal belediyeciliğe olumlu bakışından ötürü faaliyetler yürütülürken sıkıntı yaşanmadığı belirtilmektedir.

Kültür İşleri Müdürü bu soruya verdiği cevap da şöyle belirtmiştir; “Yaşadığımız yerin insan kalitesi de çok önemli olmaya başladı, insan portföyü de çok önemli olmaya başladı. Yani yaşadığımız yerin yaşanılabilir olması artık o bölgeye ekonomik bir değer kattı. Mesela biz bunu İzmir’de gördük. İzmir’in aldığı kredi notu yükseldi. Bunun en büyük nedeni aslında İzmir’in sosyal barışın ve sosyal politikaların İzmir’de doğru uygulanıyor olması bence.” Bu cümleden de anlaşıldığı gibi Bornova Belediyesi bu konuya önem verdiğini düşünmek de ve sosyal belediyecilik konusunda yaptığı çalışmalar için geri dönüşleri aldığını düşünmektedir. Genel olarak bütün müdürlükler bu yönde hem belediyenin hem de belediye başkanının bu konuda yeteri kadar bilinçli olduğunu düşünmektedir. Fakat neden sosyal belediyecilik olarak sorulduğunda müdürlükten bağımsız sadece belediye başkanın bu konuda ki dönütlerine ve algısına göre faaliyet yürütülmektedir. İleriye dönük belediye başkanının değişmesiyle birlikte bu algının da değişme ihtimalinin olmaması ve bu göreve kim gelirse gelsin belediyenin bu faaliyetlere bakış açısının değişmemesi gerekmektedir.

4. İlçedeki hedef kitle sürekli değiştiği için ve çok fazla göç alan bir bölge olduğu için hiçbir zaman yeterli olamamaktadır çalışmalar. Bütçe sıkıntılarından ve nüfustaki bu artıştan dolayı tam anlamıyla yeterli çalışmalar yapıldığı söylenememektedir.

İleriye dönük sağlık ve sosyal, kültürel etkinlik merkezleri, kreş, çeşitli kurslar, yeni tiyatro salonları, açık hava salonları yapılması, çeşitli spor tesisleri gibi projeleri bulunmaktadır. Bornova belediyesinin ileriye dönük sosyal belediyecilik planları daha çok ileriye dönük ve uzun vadeli faaliyetlerdir. Bornova belediye başkanının sloganı yoksul olmayan bir kent yaratmak olduğu için bu noktada meslek edindirme, ilçenin eğitim seviyesini artırma gibi uzun vadeli planlar yapılmaktadır.

Bornova Belediyesi’nin faaliyetlerinde bir standartlaşma söz konusudur. Sosyal belediyecilik alanında ne yazık ki Türkiye genelinde yapılan standart sosyal belediyecilik

faaliyetlerinin dışına çıkıp bu anlamda yeni bir faaliyet yapma ya da bunu planlama gibi bir durum söz konusu değildir.

5. Sosyal belediyecilik harcamaları için bütçede artış olmadığı ve mevcut bütçenin yeterli gelmediği söylenmektedir. Gelir getirici faaliyetlere örnek olarak spor hizmetlerinde stadyum, kiralanacak sahalara, kiralanacak sahneler, salonlar, tiyatrodan gelir getiren bilet satışlarından gelen gelirler sayılabilir. Aynı zamanda özellikle sosyal yardım işleri müdürlüğü için bütçenin önemli bir kısmı paydaşlardan ve hayırseverlerden sağlanmaktadır. Bunun artırılması içinde gelir seviyesi güçlü yerel halkla iletişim güçlü tutulmaya çalışılmaktadır. “Sosyal Yardım İşleri Müdürü bu konuyla ilgili şu şekilde belirtmiştir; “Belediyelerin yaptığı sosyal harcamalarda eskiye oranla bir artış görüldüğünü söyleyemem. Dediğim gibi paydaşların katkısı ile aslında nüfusa oranladığımızda bütçe de ki ekonomiyi görmek mümkün Bornova Belediyesinde. Bizim için burada gerçekten bir sosyal belediyecilikten bahsedilecekse zaten daha önce söylediğimiz gibi artan paydaş sayısı, yapılan bağışların artışı, elinde paketiyle Ayşe teyzenin kendi evine yaptığı alışverişin aynısından bir hayırsever olarak vatandaşa da yapıp onu dost marketin rafına koyabiliyorsa biz ne kadar poşet gelirini arttırsak ne kadar Ahmet amca’yı Ayşe teyzeyi arttırabilirsek o oranda başarılı olmuşuz demektir zaten.” Bu doğrultu da bütçenin yeterli olmadığı fakat bağış beklemekten başka da bir faaliyet yürütülmediği sonucu çıkarılmaktadır. Bornova Belediyesinin bu konuda çalışmalarını arttırması gerekmektedir.

Daha önce de değindiğimiz gibi Bornova Belediyesi yeni proje anlamında yetersiz kalmaktadır. Bütçenin yetersizliğinden faaliyetlerin tam anlamıyla yürütülemediği aktarılmaktadır. Fakat hem insanların ihtiyacını karşılayacak hem de kendi bütçesini yaratacak bir proje yapmamaktadır ya da planlamamaktadır. Kültür İşleri Müdürüne bu soru sorulduğunda; “Bunları daha verimli bir hale getirebilecek gelir getirici projelerle desteklemesi lazım belediyelerin sosyal projelerini. Belki o zaman kazan kazan gidebilir. Ama bunu da araştırmak lazım. Zannedersenem bunun örnekleri de var galiba Türkiye’de.” şeklinde cevap alınmıştır. Cümle bilinçli, sosyal belediyeciliğin önemini farkında ancak proje anlamında yetersiz olduğunu kanıtlar niteliktedir.

SONUÇ

Küreselleşme ve küreselleşmenin beraberinde getirdiği sosyo-ekonomik durumlar, değişen ihtiyaçlar, göç, nüfus artışı gibi birçok sebepten ötürü merkezi yönetim sosyal destek uygulamaları için yeterli olamamaktadır. Bu yüzden bu konuda yerel yönetimlerden destek almaya başlamıştır. Yerel yönetimler durumları yerinden teşhis etme, daha hızlı ve kolay hizmet sunma, ihtiyaçları doğru tespit etme gibi durumlardan ötürü Türkiye’de sosyal destek sağlayan birimler olarak hem merkezi yönetimin hem de halkın yararına çalışmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ile yerel yönetimlere eskiye oranla sosyal destek konusunda daha çok yetki vermiş olsa da ne yazık ki mevcut durum istenilen düzeyde değildir.

Sosyal belediyecilik kavramının tanımının sadece sosyal yardım mı, yoksa sosyal yardıma ek olarak kültür ve eğitim faaliyetleri mi olduğu bütün belediyeler tarafından anlaşılamamıştır ve bu konuda literatürde bir karmaşa mevcuttur. Bu belirsizliğin giderilmesi için bu kavramın net tanımı yapılmalı ve belediyeler bu konuda bilinçlendirilmelidir.

Belediyelerin “sosyal belediyecilik” başlığı altında yaptığı faaliyetler yerelde ihtiyaçların hızlı ve doğru tespiti, yakınlık, hızlı sonuç alabilme gibi nedenlerle tercih sebebi olmuştur. Türkiye’de sosyal belediyecilik Osmanlı’dan günümüze uzanmaktadır. Ancak 5393 sayılı Belediye kanunu ve 5216 büyükşehir belediye kanunu ile yasal bir zemine oturmuştur.

Bazı yöneticilerin sosyal belediyeciliğin önemini tam olarak kavrayamaması ve buna bağlı olarak sosyal belediyecilik faaliyetlerine yetersiz kaynak ayırması mevcut ihtiyacı karşılayamamaktadır ve belediyelerin mevsimlik, kısa vadeli, kolay ve siyasi açıdan rant sağlayıcı faaliyetlere öncelik vermektedir. Kısa vadeli geçici yardımların yerine meslek edindirme, teknik ve sosyal becerilerini geliştirme gibi faaliyetlere yer verilerek uzun vadede yoksulluğu ortadan kaldırmak için çalışmalar yapılmalıdır.

Bu yapılan faaliyetlerin zorunlu hizmet arasında olmaması ve yapılıp yapılmadığı veya ne ölçüde yapıldığı denetlenmelidir.

Sosyal belediyecilik alanında görülen en büyük eksiklerin biri de sosyal doku çalışmalarıdır. Araştırdığımız Bornova Belediyesi örneğinde de olduğu gibi yeteri kadar yerel halkın gelir, yaş, sağlık gibi bilgileri toplanamamakta ve bu yüzden ihtiyaçlar doğru tespit edilememektedir. Doğru ihtiyaç sahiplerini bulmak ve kaynak israfına neden olmadan doğru ihtiyacı bulmak için sosyal doku çalışmaları hayati bir öneme sahiptir ve bu alanda çalışmalar arttırılmalıdır.

Belediyeler ve merkezi yönetim arasında görev paylaşımında bir karmaşa mevcut olduğu için hizmet alanları net değildir. Bu durum kaynak israfına neden olmaktadır ve hizmetlerin etkinliğini sınırlamaktadır. Bu yüzden görev alanları net bir şekilde belirlenmelidir. Aynı zamanda mevcut belirsizlik bir kayırmacılığa yol açmakta, gerçek ihtiyaç sahipleri bu yardımlardan faydalanamamaktadır. Bu durumda sosyal adaletsizliği amaçlananın aksine arttırmaktadır.

Sosyal belediyecilik faaliyetleri kısa vadeli olarak hesaplanmaktadır. Her dönem parti değişikliği sebebiyle planlanan projeler yarım kalmakta ve kurumsallaşamamaktadır. Bu projelerin devamı sağlanmalı ve belediyeler buna teşvik edilmelidir.

Kaynaklar Türkiye’de ki yoksul kesim düşünüldüğünde büyük ölçüde yetersiz kalmaktadır. Son zamanlarda belediyeler bu alana ayırdığı bütçeyi arttırmış olsa da yeterli gelmemektedir. Sürekli artan göç eden büyük bir yardıma muhtaç kitle bulunmaktadır. Kaynaklar yetersizdir fakat çalıştığımız Bornova Belediyesi örneğinde de gördüğümüz gelir getirici, kendi kaynağını yaratan projelerin yetersizliğidir. Hem belediyenin kaynak açığını kapatacak hem de yoksul kesimin ihtiyaçlarını karşılayacak projeler planlanmalıdır.

Bornova Belediyesi’nin hiç yoksulu olmayan bir kent hayali gibi yoksulu olmayan bir ülke idealiyle yola çıkıp, bu anlamda bu sorunu kalıcı olarak çözmek için adımlar atılmalı ve temelden sorun çözülmeye çalışılmalıdır. Bu da temelden çocukların ve gençlerin eğitimi, sosyal ve psikolojik gelişimlerine destek, aile kurumunun korunması, dezavantajlı kesimlerin istihdamı, istihdam edilebilecek mesleki eğitim kursları ve bunların yanında yaşam standartlarını yükseltebilmek için spor, sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleyerek sağlanmalıdır. Sosyal belediyecilik bir bütün olarak düşünülüp yoksulsuz bir kent ideali ile yola çıkan her belediye içinde bu faaliyetlerin her biri vazgeçilmez olmalıdır.

Bornova Belediyesi sosyal belediyecilik alanında gösterdiği faaliyetlerle birçok belediyeye örnek teşkil etmektedir. Belgem, dost market, down cafe gibi projeleri incelenmesi gereken ve örnek alınması gereken projelerdir. Bu anlamda Bornova Belediyesi içinde barındırdığı büyük yoksul kesimin ihtiyaçlarını karşılama, insan onuruna yaraşır bir yaşam tarzı sağlama, sosyal refahı sağlama anlamında birçok çalışma yapmakta ve çalışmalarını sürdürmektedir.

KAYNAKÇA

- Aydın, M. (2008). Sosyal Politika ve Yerel Yönetimler. İstanbul: Şenyıldız Matbaası.
- Beki, A. (2009). Türkiye’de Sosyal Belediyecilik: Ümraniye Belediyesi Örneği. İstanbul: Sena Ofset.
- Bölükbaşı, A. G. ve Yıldıztan D. Ç. (2010). Yerel Yönetimlerde Belediyenin Başarısını ve Yaşam Memnuniyetini Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Alan Araştırması. Öneri Dergisi, 9(33), 227-235.
- Buğra, A. (2010). Kapitalizm, Yoksulluk ve Türkiye’de Sosyal Politika. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Çakmak, M.D. ve Kayalidere, G. (2018). Sosyal Bütçe Anlayışı ve Sosyal Belediyecilik: Manisa Büyükşehir Belediyesinin Sosyal Bütçe Performansı. Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 14(4), 947-962.
- Çetinkaya, A. (2012). Yerel Yönetimlerin Toplumsal Politikalara Etki ve Katkıları. https://personel.omu.edu.tr/docs/ders_dokumanlari/1282_41518_1655.pdf
- Çınarlı, S. (2011). ABD’de Yerel Yönetimin Ana Hatları. Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 12(1), 265-281.
- Çöpoğlu, M. (2014). Sosyal Belediyecilik ve Sorunları. Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(2), 223-247.
- Deniz, N. (2012). Sosyal Belediyecilik: Esenler Belediyesi Ekseninde Halkın Refahına Odaklı Yerel Yönetim Vizyonu. IIB International Refereed Academic Social Sciences Journal, 3(5), 24-34.
- Dündar, Z.Ö. (2011). Türkiye’de Kentsel Yoksulluk Açısından Sosyal Belediyeciliğin Önemi. Mediterranean Journal Of Humunities, 1(2), 117-126.
- Kesgin, B. (2012). Kentsel Yoksulluğa Yönelik Yerinden ve Yerel Müdahale: Sosyal Belediyecilik. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, 26, 169-180.
- Koçak, O. ve Kavi E. (2014). Sosyal Politika Aktörü Olarak Sosyal Girişimci Belediyecilik. Emek ve Toplum, 3(6), 26-49.
- Koray, M. ve Topçuoğlu, A. (1987). Sosyal Politika. İzmir: Karınca Matbaacılık.
- Meydan, S. ve Çetin, A. ve Bulut, S. (2016). Yerel Yönetimlerde Klientalist Bakış Açısının Hak Temelli Sosyal Hizmet Yaklaşımı Çerçevesinde İncelenmesi. <https://www.researchgate.net/publication/304494548>
- Oosterlynck, S., Kazepov, Y., Novy, A., Cools, P., Barberis, E., Wukovitch, F., Sarius, T. and Leubolt, B. (2013). The Butterfly And The Elephant: Local Social İnnovation, The Welfare State And New Poverty Dynamics.Improve Discussion. Antwerp: Herman Deleeck Centre for Social Policy – University of Antwerp, 13(3), 1-45.
- Öz, C.S. ve Yıldırım, S. (2009). Türkiye’de Kentsel Yoksullukla İlgili Mücadelede Sosyal Belediyeciliğin Rolü. <http://ceei.kocaeli.edu.tr/Dosyalar/pdf/2009sosyalhaklar.pdf>, E: 24.10.2014.
- Pektaş, E. K. (2010). Türkiye’de Sosyal Belediyecilik Uygulamaları ve Temel sorunlar. Akademik İncelemeler Dergisi, 5(1), 4-22.
- Sevinç, İ. (2015). Sosyal Belediyecilik Uygulamalarında Kent Bilgi Sistemlerinin Kullanımı: Konya Büyükşehir Belediyesi Örneği. Celal Bayar Üniversitesi Yönetim ve Ekonomi Dergisi, 22(1), 201-218.
- Soyşekerci, H. (2012). Bornova’dan Gün Rengi Sayfalar. İzmir: Heyamola Yayınları.
- Sönmez, M.B. (2010). Sosyal Belediyecilik Uygulamaları: Ümraniye Belediyesi Örneği. İstanbul: Filika.

- Şataf, C. ve Mermer, B. (2017). Avrupa’da Sosyal Belediyecilik Anlayışı ve Türkiye. Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 8(17), 13-33.
- Uğur, A. ve Bostan, M. K. (2016). Sosyal Harcamaların Yerelleşmesi: Sosyal Belediyecilik Uygulamalarının Etkinliği, 7(15), 39-60.
- Ünal, F. ve Caner, C. (2014). Yerel Yönetimler ve Sosyal Politikalar: Sosyal Belediyecilik. Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi, 49(2), 31-49.
- Yazıcı, N. (2010). Küreselleşme ve Sosyal Mozaik Politikaları. İstanbul: Yeni Yüzyıl Yayınları.
- Yılmaztürk, A. ve Güler, T. (2017). Sosyal Devlet Anlayışının Yerel Karşılığı: Sosyal belediyecilik ve Temel Sorunları. Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi, 6(1), 1-23.
- Zencirkıran, M. (2016). Küreselleşme, Küresel Sosyal Sorunlar ve Çözüm Arayışları. Dünden Bugüne Türkiye’nin Toplumsal Yapısı, ed: Mehmet Zencirkıran. Bursa: Dora Yayıncılık.